

Erasmus Academie
Hovo Rotterdam

Hovo Rotterdam

Academie voor een

Leven Lang Leren

Studiegids voorjaar 2020

“Met Hovo kunt u uw gedachten en kennis laten meanderen naar een zee van ideeën en kennis.” Dr. Leo Minnigh, docent Geologie

Schrijf u in via hovorotterdam.nl
U kunt zich ook per post aanmelden via het inschrijfformulier achterin.

Inhoudsopgave

Index van de programma's naar discipline	6
Hovo Rotterdam	
Programma voorjaar 2020	9
Rooster	10
Programma's	12
Algemene Informatie	64
Welkom bij de Academie voor een Leven Lang Leren!	66
Annuleringsvoorwaarden	67
Plattegrond Erasmus University College	70
Plattegrond Campus Woudestein	71
Inschrijfformulieren	73
Contact	76

Index van de programma's naar discipline

Architectuur	Titel	Discipline	Code	Blz.
Dr. Jan van Dulleman	Nederlandse architectuur in Nederlands-Indië	Architectuur	1923BR	12
Dr.ing. Birgit Jürgehake	Humane Architectuur - architectuur als sociale katalysator	Architectuur	1923AR	13
Drs. Marcel Teunissen	Zes japanse architecten	Architectuur	1922GR	14

Cultuurgeschiedenis	Titel	Discipline	Code	Blz.
Drs. Judith Janssen	Langs de Wolga: Cultuurhistorische verkenning van Siberië	Cultuurgeschiedenis	1925AR	15
Drs. Simon Burgers e.a.	 Leergang: Duizend jaar Europese Cultuur - Deel 5	Cultuurgeschiedenis	1921AR	16
Drs. Simon Burgers e.a.	 Leergang: Duizend jaar Westerse Cultuur - Deel 2	Cultuurgeschiedenis	1923FR	17
Drs. Richard Kroes	 Avondcollege: Koran, Thora, Bijbel	Cultuurgeschiedenis	1923KC	18
Drs. Annet van Wiechen	De zeven wereldwonderen	Cultuurgeschiedenis	1921CR	19

Economie	Titel	Discipline	Code	Blz.
Prof.dr. Meine Pieter van Dijk	China - vriend of vijand?	Economie	1924CR	20
Dr. Bart Kuipers e.a.	Luchthaveneconomie	Economie	1922HR	21

Exacte wetenschappen	Titel	Discipline	Code	Blz.
Ir. Paul J. van Leeuwen MSc	Tijd en Licht	Exacte wetenschappen	1924RR	22
Dr. Ruud Licht	Biotechnologie	Exacte wetenschappen	1924ER	23

Filosofie & theologie	Titel	Discipline	Code	Blz.
Ype de Boer MA	Peter Sloterdijks verkenning van het menselijk innerlijk	Filosofie	1924BR	24
Dr. Henri Krop e.a.	 Leergang: Grote denkers over Politiek - Deel 2	Filosofie	1921HR	25
Dr. Henri Krop	Kernpunten uit Spinoza's Ethica	Filosofie	1925BR	26
Dr. Moira Müller	 Avondcollege: Griekse tragedies en moderne dilemma's	Filosofie	1924SC	27
Dr. Ton Vink	David Hume	Filosofie	1922BR	28
Prof.dr. Koo van der Wal	Filosofische kunsttheorie als cultuurdiagnose	Filosofie	1924HR	29
Drs. Paul Wouters	Filosofie is een werkwoord!	Filosofie	1923ER	30
Dr. John van Schaik	Ketters - Een geschiedenis naast de kerk	Theologie	1922JR	31
Drs. Simon Burgers	 Reis: De logica en psychologie van kritisch denken op Zakynthos	Filosofie	1926AZ	32

Geschiedenis	Titel	Discipline	Code	Blz.
Drs. Max Andela	De Eerste Wereldoorlog en de gevolgen van Versailles	Geschiedenis	1924FR	34
Drs. Peter Burgers, M.Phil. Oxon.	De geschiedenis van Amerika - de jaren '80 en begin jaren '90	Geschiedenis	1921FR	35
Dr. Patrick Gouw	Bewonderd én verguisd: Griekenland	Geschiedenis	1923DR	36
Dr. Alexander Heldring	In Harer Majesteits Dienst	Geschiedenis	1923JR	37
Drs. Han van der Horst	Om de ziel van Rotterdam	Geschiedenis	1924KR	38
Drs. Constance van der Putten	De Stuart-vorsten in zeventiende eeuw	Geschiedenis	1923GR	39
Drs. Louwrens Schaaphok	De Olympische Spelen	Geschiedenis	1922AR	40
Dr. Koen Vossen	De Spaanse Burgeroorlog 1936-1939	Geschiedenis	1922FR	41

Kunstgeschiedenis	Titel	Discipline	Code	Blz.
Drs. Marian van Caspel-van Til	Roma femmine	Kunstgeschiedenis	1922LR	44
Drs. Krzysztof Dobrowolski-Onclin	Maak kennis met de moderne kunst vanaf 1970	Kunstgeschiedenis	1923CR	45
Drs. Ernest Kurpershoek	2020: Het Raphael jaar	Kunstgeschiedenis	1921DR	46
Dr. Zoran Kwak	Art Nouveau & Jugendstil	Kunstgeschiedenis	1922KR	47
Milou Terpstra MA	Kunst van nu in het Witte de Withkwartier van Rotterdam	Kunstgeschiedenis	1924MR	48

Media en communicatie	Titel	Discipline	Code	Blz.
Hans Maas en Maurice Geluk	 Practicum: Journalistiek schrijven	Media en communicatie	1924NR	49

Muziekwetenschappen	Titel	Discipline	Code	Blz.
Drs. Kees Wisse	Cursus Concertant	Muziekwetenschappen	1921BR	50
Drs. Kees Wisse	Mahler en zijn muziek	Muziekwetenschappen	1922CR	51

Sociale wetenschappen	Titel	Discipline	Code	Blz.
Prof.dr. Peter Demant	 Leergang: Internationale betrekkingen - Deel 2	Internationale betrekkingen	1922DR	52
Dr. Juul Gooren	De meerwaarde van 'resilience' voor het organiseren van veiligheid	Criminologie	1924DR	53
Tanja Groendijk - de Vos MA	Battle for the White House 2020	Politologie	1924JR	54
Freek de Haan MSc	 Leergang: De ecologie van het Internet	Interdisciplinair	1922ER	56

Index van de programma's naar discipline

Sociale wetenschappen	Titel	Discipline	Code	Blz.
Prof.dr. Derk Loorbach e.a.	Klimaat en transitie: onderzoek en activisme voor een duurzame toekomst	Sociale wetenschappen	1925DR	58
Dr. Andreas Wismeijer	 Leergang: Inleiding in de Psychologie	Psychologie	1924AR	59
Dr. Sophie van der Zee	 Avondcollege: De waarheid over liegen en leugendetectie	Psychologie	1924TC	60

Litetaruur	Titel	Discipline	Code	Blz.
Trixie Hölsgens MA	Herman Hesse	Literatuur	1922MR	61
Drs. Lidewijde Paris	Het verhaal van twee kanten	Literatuur	1921GR	62
Drs. Liesje Schreuders	De grote roman – de roman in de 19 ^e en 20 ^e eeuw	Literatuur	1924PR	63

 Avondcolleges

 Themadag

 Practicum

 Leergang

 Reis

Programma voorjaar 2020

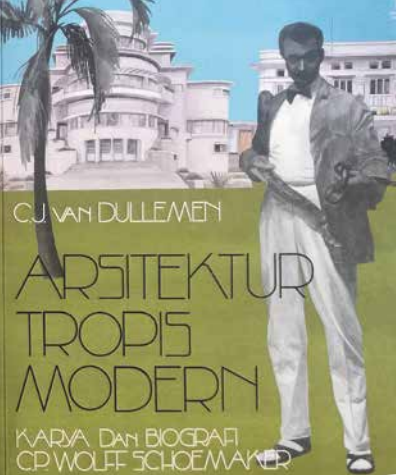
Locaties Erasmus Universiteit Rotterdam
Campus Woudestein
Burgemeester Oudlaan 50, 3062 PA Rotterdam

Erasmus University College
Nieuwemarkt 1A, 3011 HP Rotterdam

Rooster voorjaar 2020

Maandag				
Tijd	Titel	Docent	Code	Blz.
13.30 - 16.00	 Leergang: Duizend jaar Europese Cultuur - Deel 5	Drs. Simon Burgers e.a	1921AR	16
13.30 - 16.00	Cursus Concertant	Drs. Kees Wisse	1921BR	50
13.30 - 16.00	De zeven wereldwonderen	Drs. Annet van Wiechen	1921CR	19
13.30 - 16.00	2020: Het Raphael jaar	Drs. Ernest Kurpershoek	1921DR	46
13.30 - 16.00	De geschiedenis van Amerika - de jaren '80 en begin jaren '90	Drs. Peter Burgers, M.Phil. Oxon.	1921FR	35
13.30 - 16.00	Het verhaal van twee kanten	Drs. Lidewijde Paris	1921GR	62
14.00 - 16.00	 Leergang: Grote denkers over Politiek - Deel 2	Dr. Henri Krop e.a.	1921HR	25
Dinsdag				
Tijd	Titel	Docent	Code	Blz.
10.00 - 12.30	De Olympische Spelen	Drs. Louwrens Schaaphok	1922AR	40
10.00 - 12.30	De Spaanse Burgeroorlog 1936-1939	Dr. Koen Vossen	1922FR	41
13.30 - 16.00	Art Nouveau & Jugendstil	Dr. Zoran Kwak	1922KR	47
10.00 - 12.30	Luchthavenconomie	Dr. Bart Kuipers e.a.	1922HR	21
10.30 - 13.00	Herman Hesse	Trixie Hölsgens MA	1922MR	61
13.30 - 16.00	David Hume	Dr. Ton Vink	1922BR	28
13.30 - 16.00	Mahler en zijn muziek	Drs. Kees Wisse	1922CR	51
13.30 - 16.00	 Leergang: Internationale betrekkingen - Deel 2	Prof.dr. Peter Demant	1922DR	52
13.30 - 16.00	 Leergang: De ecologie van het Internet	Freek de Haan MSc	1922ER	56
13.30 - 16.00	Zes japanse architecten	Drs. Marcel Teunissen	1922GR	14
13.30 - 16.00	Roma femmine	Drs. Marian van Caspel-van Til	1922LR	44
14.00 - 16.00	Ketters - Een geschiedenis naast de kerk	Dr. John van Schaik	1922JR	31
Woensdag				
Tijd	Titel	Docent	Code	Blz.
10.00 - 12.30	Humane Architectuur - architectuur als sociale katalysator	Dr.ing. Birgit Jürgehake	1923AR	13
10.00 - 12.30	Nederlandse architectuur in Nederlands-Indië	Dr. Jan van Dulleman	1923BR	12
10.00 - 12.30	Maak kennis met de moderne kunst vanaf 1970	Drs. Krzysztof Dobrowolski-Onclin	1923CR	45
10.00 - 12.30	Bewonderd én verguisd: Griekenland	Dr. Patrick Gouw	1923DR	36
10.00 - 12.30	Filosofie is een werkwoord!	Drs. Paul Wouters	1923ER	30
13.30 - 16.00	 Leergang: Duizend jaar Westerse Cultuur - Deel 2	Drs. Simon Burgers e.a.	1923FR	17
13.30 - 16.00	De Stuart-vorsten in zeventiende eeuw	Drs. Constance van der Putten	1923GR	39

Woensdag				
Tijd	Titel	Docent	Code	Blz.
13.30 - 16.00	In Harer Majesteits Dienst	Dr. Alexander Heldring	1923JR	37
19.00 - 21.00	 Avondcollege: Koran, Thora, Bijbel	Drs. Richard Kroes	1923KC	18
Donderdag				
Tijd	Titel	Docent	Code	Blz.
10.00 - 12.30	 Leergang: Inleiding in de Psychologie	Dr. Andreas Wismeijer	1924AR	59
10.00 - 12.30	Peter Sloterdijks verkenning van het menselijk innerlijk	Ype de Boer MA	1924BR	24
10.00 - 12.30	China - vriend of vijand?	Prof.dr. Meine Pieter van Dijk	1924CR	20
10.00 - 12.30	De meerwaarde van 'resilience' voor het organiseren van veiligheid	Dr. Juul Gooren	1924DR	53
10.00 - 12.30	Om de ziel van Rotterdam	Drs. Han van der Horst	1924KR	38
10.15 - 12.30	Biotechnologie	Dr. Ruud Licht	1924ER	23
10.30 - 13.00	De Eerste Wereldoorlog en de gevolgen van Versailles	Drs. Max Andela	1924FR	34
13.30 - 16.00	Filosofische kunsttheorie als cultuurdiagnose	Prof.dr. Koo van der Wal	1924HR	29
13.30 - 16.00	Battle for the White House 2020	Tanja Groendijk - de Vos MA	1924JR	54
13.30 - 16.00	Kunst van nu in het Witte de Withkwartier van Rotterdam	Milou Terpstra MA	1924MR	48
13.30 - 16.00	 Practicum: Journalistiek schrijven	Hans Maas en Maurice Geluk	1924NR	49
13.30 - 16.00	Tijd en Licht	Ir. Paul J. van Leeuwen MSc	1924RR	22
14.30 - 16.30	De grote roman – de roman in de 19 ^e en 20 ^e eeuw	Drs. Liesje Schreuders	1924PR	63
19.00 - 21.00	 Avondcollege: Griekse tragedies en moderne dilemma's	Dr. Moira Müller	1924SC	27
19.00 - 21.00	 Avondcollege: De waarheid over liegen en leugendetectie	Dr. Sophie van der Zee	1924TC	60
Vrijdag				
Tijd	Titel	Docent	Code	Blz.
10.00 - 12.30	Langs de Wolga: cultuurhistorische verkenning van Siberië	Drs. Judith Janssen	1925AR	15
10.00 - 12.30	Klimaat en transitie: onderzoek en activisme voor een duurzame toekomst	Prof.dr. Derk Loorbach e.a.	1925DR	58
13.30 - 15.30	Kernpunten uit Spinoza's Ethica	Dr. Henri Krop	1925BR	26
Voorjaarsspecial Hovo Rotterdam				
Dagen	Titel	Docent	Code	Blz.
Dinsdag 21 april t/m zaterdag 25 april 2020	 Reis: De logica en psychologie van kritisch denken op Zakyntos	Drs. S. Burgers	1926AZ	32

Architectuur

Nederlandse architectuur in Nederlands-Indië

Een bijzonder verhaal over mensen, maatschappij en politiek

Dr. Jan van Dullemen

In veel Indonesische steden als Bandung, Jakarta en Soerabaja staan nog altijd veel prachtige gebouwen die er Nederlands uitzien en toch ook weer niet. Is hier sprake van een eigen bouwwijze of stijl? Is het een hybride vorm?

In het curriculum van het universitaire onderwijs ontbreekt de architectuur van Nederlandse architecten in het voormalig Nederlands Indië, de koloniale architectuur. Dat is onterecht want in Indië kon men bouwen zonder de knellende regels van het vaderland – het is bij uitstek een vorm van bouwkunst die vrijelijk kon experimenteren en daarom bijzonder interessant voor ons om nader te bestuderen.

De architectuur in de kolonie heeft in de eerste decennia van de twintigste eeuw een snelle ontwikkeling doorgemaakt. Aan het begin van deze periode was de architect vrijwel afwezig en de situatie in de bouw was niet erg uitnodigend voor deze beroepsgroep. In 1940 had de architect een stevige greep op de bouwpraktijk, de steden hadden een periode van sterke groei doorgemaakt en het stedelijke landschap was compleet veranderd.

In deze cursus fungeert architectuur ook als kapstok voor de geschiedenis van Nederlands Indië. Vanuit de architectuur leert u een eigen, bijzonder verhaal over mensen, maatschappij en politiek.

Dr. Jan van Dullemen (1954) studeerde Kunstgeschiedenis en Klass. Archeologie. Hij is gepromoveerd kunsthistoricus aan de Universiteit Utrecht. In 2010 verscheen zijn boek "Tropical Modernity" dat in 2018 werd uitgegeven in Indonesië: "Arsitektur Tropis Modern".

Data: 1, 8, 15 en 22 april 2020

Dag en tijd: Woensdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 170 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 4

Code: 1923BR

Architectuur

Humane Architectuur

Architectuur als sociale katalysator

Dr.ing. Birgit Jürgehake

Kan architectuur een brug creëren tussen mensen en ruimte bieden voor contact en onverwachte ontmoetingen? Als deze vorm van architectuur bestaat, kun je spreken van een architectuur die het menselijke centraal stelt.

In een tijd waarin steeds meer mensen in steden wonen, werken en onze privacy zowel fysiek als digitaal bedreigd wordt, zien wij dat architectuur reageert door zich hermetisch van de publieke ruimte af te sluiten. Hierdoor voelt de bewoner zich niet meer betrokken bij de omgeving. Dit leidt tot anonieme buitenruimtes (entreegebieden, stoepen, pleinen, tuinen) en gesloten gevels. Contact maken gebeurt via persoonlijke netwerken en minder ongepland en toevallig. Toch is de verbindende ruimte zeer belangrijk voor een thuisgevoel. Als de grenzen niet gesloten maar open zijn, als binnen en buiten verbonden zijn, ontstaan er onverwachte ontmoetingen en voelen wij ons meer betrokken bij onze omgeving.

Tijdens deze cursus worden voorbeelden aangereikt die een architectuur laten zien die deze ontmoeting en verbinding centraal stelt. Wij bespreken enkele theorieën van architecten, sociologen en antropologen over verbindende architectuur (van Eyck, Hertzberger, Alexander, Rapoport, Gehl, Sennet e.a.) en bestuderen projecten uit binnen- en buitenland.

De cursus pakt een zeer actueel thema op. U wordt uitgenodigd om over huidige architectuur te discussiëren en na te denken wat de relatie is tussen uw omgeving en u zelf.

Dr.ing. Birgit Jürgehake is architect, docent en onderzoeker. Ze werkt sinds 2002 regelmatig voor Hovo Rotterdam. In haar promotieonderzoek was de sociale invloed van de gevel als een brug tussen binnen en buiten en als scherm voor privacy een centrale focus.

Data: 12, 19 februari, 4, 11, 18, 25 maart, 1 en 8 april 2020

Dag en tijd: Woensdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 310 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 8

Code: 1923AR

Architectuur

Zes Japanse architecten

Synergie tussen traditie en vernieuwing

Drs. Marcel Teunissen

Cultuurgeschiedenis

Langs de Wolga

Cultuurhistorische verkenning van Siberië

Drs. Judith Janssen

Algemeen gesproken heeft de Japanse cultuur lange tijd ambivalent gestaan ten opzichte van invloeden van buitenaf. Aan de ene kant hebben de Japanse openheid en nieuwsgierigheid technische vooruitgang met zich mee gebracht, maar anderzijds was er wantrouwen over verandering, zodat kunst, religie en filosofie van elders buiten de grenzen van Japan werden gehouden.

Desondanks zijn er weinig landen die een vergelijkbare impact hebben op de ontwikkeling van de internationale, moderne architectuur als Japan. De synergie tussen traditie en vernieuwing, de uiteenzettingen met het modernisme en structuralisme, de spanning tussen geometrisch en organisch, de fascinatie voor 'de afwezigheid van architectuur' en het streven naar minimalistische bouwkundige details leidden in het werk van een reeks gevestigde en aanstormende Japanse architecten tot een onnavolgbaar hoog niveau.

De kwaliteiten worden geanalyseerd aan de hand van bekende en verborgen projecten van vijf Japanse architecten en een architectenbureau. Tijdens de zesdelige, chronologisch opgebouwde cursus wordt aandacht geschonken aan het leven en werk van:

- Kenzo Tange (1913-2005)
- Tadao Ando (1941)
- Toyo Ito (1941)
- Kengo Kuma (1954)
- Shigeru Ban (1957)
- Het bureau SANAA (1995)

Drs. Marcel Teunissen is zelfstandig Haags architectuurhistoricus. Hij is gespecialiseerd in de Rotterdamse en Haagse architectuur en stedenbouw van de 19^e en 20^e eeuw. Hij is actief als onderzoeker, docent en publicist. Van zijn hand verschenen onder meer de boeken *Wonen in Den Haag*, *Schone eenheid*, *Welstand en Monumentenzorg in Den Haag* en *Chinese Muur. 50jaar*.

Data: 10, 17, 24, 31 maart, 7 en 14 april 2020

Dag en tijd: Dinsdag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 240 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 6

Code: 1922GR

De reis richting het onmetelijke Siberië begint achter de Wolga, als je vanaf de stad Kazan de rivier de Kama opvaart.

De naam Siberië gaat terug op het oorspronkelijke Tataarse woord 'Sibir' dat 'slapend land' betekent. Dit 'slapende land' is doorsneden door grote rivieren als de Ob, de Jenisej, de Lena en is bijzonder rijk aan hout, gas, olie en kostbare edelmetalen en edelstenen, zoals diamant. Het maakt sinds de 17^e eeuw deel uit van Rusland, toen de Kozakken de slapende, rijke grondgebieden (sabelbont!) veroverden op de oorspronkelijke weerloze, nomadische Siberische volkeren.

In deze cursus verkennen we het weidse Siberië, de veroveraars en bewoners via het werk van 19^e en 20^e eeuwse Russische schrijvers en kunstenaars. Dostojevski, Solzjenitsyn en Sjalamov beschreven het ruige leven in Siberië vanuit het perspectief van banneling en gevangene. Via de sovjet-schrijvers Raspoetin en Astafjev komen we meer te weten over het harde leven in de Siberische dorpen in de jaren '60 en '70 toen de sovjet-regering Siberië wilde industrialiseren en deze dorpsschrijvers in verzet kwamen tegen onmenselijke praktijken. Raspoetin en Astafjev waren de eersten die het armoedige leven op de kolchozen beschreven zoals het was. Ze verzetten zich tegen de industrialisatie en tegen de vernietiging van eeuwenoude tradities van het traditionele Russische dorpsleven.

In deze cursus maakt u kennis met Siberië via de literatuur, dichtkunst en cultuurgeschiedenis. Er zullen gastsprekers worden uitgenodigd om een zo compleet mogelijk beeld te schetsen.

Drs. Judith Janssen studeerde Slavische Taal- en Letterkunde in Utrecht, Amsterdam en Moskou. Ze verzorgt voor Hovo Rotterdam sinds 2003 programma's. Ze begeleidde eerder literaire reizen naar St.Petersburg, Odessa, langs Russische literaire landgoederen en naar de Kaukasus.

Data: 17 en 24 april, 1, 8 en 15 mei 2020

Dag en tijd: Vrijdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 205 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 5

Code: 1925AR

Cultuurgeschiedenis

Leergang

Duizend jaar Europese cultuur

Deel 5: 1800 – 1900
De negentiende eeuw

Drs. Simon Burgers, e.a.

Zoals de Brexit duidelijk maakt, is het begrip 'Europa' een heet hangijzer. Bestaat er zoiets als een Europese ideeëngeschiedenis, een Europese cultuur? Hoe heeft duizend jaar geschiedenis vorm gegeven aan Europa?

Na de val van Napoleon zetten conservatieve afgevaardigden op het Congres van Wenen in 1815 de klok terug naar het Europa van vóór de Franse Revolutie. De grootmachten herzien de staatkundige kaart en vormen het Concert van Europa, dat de hele negentiende eeuw garant staat voor een gewapende vrede. Het onrustige continent raakt in de ban van nationalisme, liberalisme en revoluties. Italië ten tijde van Garibaldi en Duitsland onder Bismarck ronden met succes een eenwordingsproces af. Voortschrijdende industrialisatie gaat gepaard met technische vindingen, aanleg van spoorwegen en ondanks sociale wantoestanden stijging van de algemene levensstandaard. Tegen het einde van de eeuw verdelen de Europese naties de wereld in koloniale rijken. Londen, Parijs, Brussel, Berlijn en Wenen groeien uit tot metropolen met brede boulevards en grootse gebouwen in neostijlen. Nieuwe inzichten als evolutionisme en positivisme en filosofen als Hegel, Marx, Schopenhauer en Nietzsche ondermijnen traditionele opvattingen. Uiteenlopende stromingen als Romantiek, Realisme en Impressionisme drukken een stempel op kunst en cultuur. In de muziek gloriëren componisten als Schubert, Chopin, Verdi en Mahler.

Drs. Duco Burgers is germanist en pianist, drs. Simon Burgers is componist en neerlandicus, drs. Han van der Horst is historicus en publicist, drs. Nelleke Kan – van Dishoeck is kunsthistoricus en verzorgt cursussen, lezingen, reizen en excursies, dr. Baukje Prins is filosoof en publicist.

Data: 27 januari, 3, 10, 17 februari
2, 9, 16, 23, 30 maart en 6 april 2020

Dag en tijd: Maandag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 380 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 10

Bijzonderheden

Deze cursus over de periode 1800 – 1900 is het vijfde deel van een zesdelige leergang. In het najaar van 2020 wordt het zesde, en laatste deel gegeven. U kunt de delen van de leergang afzonderlijk van elkaar volgen.

Code: 1921AR

Cultuurgeschiedenis

Leergang

Duizend jaar Westerse cultuur

Deel 2: 1300 – 1500
Late Middeleeuwen

Drs. Simon Burgers, e.a.

Het begrip 'Europa' is een heet hangijzer. Als de perikelen rond de Brexit iets duidelijk hebben gemaakt, is het dat wel. Bestaat er zoiets als een Europese ideeëngeschiedenis, een Europese cultuur? Zo ja, wat zijn de belangrijkste bouwstenen? Hoe heeft duizend jaar geschiedenis vorm gegeven aan Europa?

Vijf docenten werken samen in een breed panorama van de Europese cultuurgeschiedenis vanaf het jaar 1000. In dit deel nemen zij u mee op een fascinerende tocht door twee turbulente eeuwen.

De laatste tweehonderd jaar van de Middeleeuwen vertonen ogenschijnlijk enorme contrasten. De veertiende eeuw staat te boek als rampzalig, terwijl de vijftiende eeuw associaties oproept van culturele bloei. Bij nader inzien is het beeld van Europa in de late Middeleeuwen minder zwart-wit. Rampen als hongersnood, pestepidemieën en de Honderdjarige Oorlog zaaien weliswaar dood en verderf, maar Italiaanse stadsstaten en Vlaamse handelssteden vertonen een opmerkelijke culturele bloei met kunstenaars als Da Vinci en Van Eyck. In Frankrijk ontwikkelt zich in Parijs een hofcultuur en in het Heilige Roomse Rijk transformeert Praag zich tot een fraaie Boheemse stad. In het theologisch denken doen markante figuren als Meester Eckhart en Nicolaas van Cusa van zich spreken. Humanisten bestuderen klassieke teksten en in de literatuur vestigen zich de namen van Dante, Petrarca en Boccaccio.

Drs. Duco Burgers is germanist en pianist, drs. Simon Burgers is componist en neerlandicus, drs. Han van der Horst is historicus en publicist, drs. Nelleke Kan-van Dishoeck is kunsthistoricus en verzorgt cursussen, lezingen, reizen en excursies, dr. Baukje Prins is filosoof en publicist.

Data: 29 januari, 5, 12, 19 februari

4, 11, 18, 25 maart, 1 en 8 april 2020

Dag en tijd: Woensdag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 380 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 10

Bijzonderheden

Deze cursus over de periode 1300 – 1500 is het tweede deel van een zesdelige leergang. De cursussen van deze leergang kunnen afzonderlijk worden gevolgd.

Code: 1923FR

Cultuurgeschiedenis

Avondcollege

Koran, Thora, Bijbel

Hoe zijn zij onderling verbonden?

Drs. Richard Kroes

In het multiculturele debat wordt door alle kampen regelmatig uit de heilige Schriften van de monotheïstische godsdiensten geciteerd en er wordt ook driftig vergeleken. Daarbij liggen meer misverstanden op de loer dan je op het eerste gezicht zou denken. De titel van deze cursus is al een misverstand en in deze cursus leggen we uit waarom.

Zij die vooral overeenkomsten zien tussen de heilige boeken, zien vaak over het hoofd hoe verschillend de teksten zijn. En zij die de nadruk leggen op de verschillen, hebben vaak nauwelijks door met wat voor soort teksten ze te maken hebben.

De sleutel naar een beter begrip van de onderlinge verbanden tussen de heilige Schriften is de verhaalcultuur die aan al deze teksten ten grondslag ligt. In deze cursus gaan we het spoor van enkele verhalen na die in verschillende versies in de diverse heilige boeken te vinden zijn. Daarnaast bekijken we welke technieken en genres er in het verhalen vertellen werden toegepast.

We gaan ook na wat er met verhalen gebeurt als ze van de ene heilige boek in het andere terecht komen. Vaak wijzigt de betekenis van een verhaal, of verandert de *pointe*, terwijl het wel hetzelfde verhaal blijft. Niet zelden maakt het voor de uitleg van een verhaal uit waar het vandaan kwam en uit welke culturele achtergrond het afkomstig was. Ook aan 'uitlegkunde' in jodendom, christendom en islam wordt aandacht besteed.

Drs. Richard Kroes woont in Amsterdam en is historicus en archeoloog. Momenteel is hij werkzaam bij een archeologisch adviesbureau. Daarnaast is hij docent in het volwassenenonderwijs op diverse plekken in Nederland, waaronder HOVO Limburg. Zijn specialismen zijn de vroege geschiedenis van de islam, de sji'ietische islam, de kruistochten en alles wat te maken heeft met bijbel en koran.

Data: 4, 11, 18, 25 maart, 1 en 8 april 2020

Dag en tijd: Woensdag 19.00 – 21.00 uur

Locatie: Erasmus University College

Kosten: € 240 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 6

Code: 1923KC

Cultuurgeschiedenis

De zeven wereldwonderen

Een bijzondere reconstructie en zoektocht naar de waarheid

Drs. Annet van Wiechen

Iedereen kent wel één of meer van de Zeven Wereldwonderen die sedert de oudheid symbool staan voor het menselijk kunnen. Zoals, de grote Pyramide in Egypte; het enige wereldwonder dat bijna intact bewaard gebleven is. Of de stadsmuren van Babylon die zijn teruggevonden, hoewel het bestaan van de hangende tuinen nog niet bewezen. Van Phidias' Zeus-beeld in Olympia is geen splintertje bewaard gebleven, maar we zijn tóch in staat het grootse beeld van ivoor en goud te reconstrueren. En zo zijn er natuurlijk nog vier 'wonderen'.

Kende de mens in de oudheid ook al deze 'standaard' Zeven Wereldwonderen? Of waren er toen misschien andere wereldwonderen? Griekse en Latijnse teksten, afbeeldingen en opgravingen geven meer informatie. En hoe is het mogelijk een beeld of toren te reconstrueren als er (vrijwel) niets bewaard is gebleven?

Deze cursus, een zoektocht naar de Zeven Wereldwonderen, is een fascinerend verhaal waarin de archeologie én de creatieve verbeelding van kunstenaars en architecten die door de eeuwen heen geprobeerd hebben de Zeven Wereldwonderen te reconstrueren, een belangrijke rol spelen. De prenten die Maarten van Heemskerck over de *Wereldwonderen* maakte (1570), hebben grote invloed gehad en echo's ervan zijn te vinden o.a. op Brusselse wandtapijten, in Borromini's kerktoeren te Rome en in een bisschoppelijk Noord- Italiaans paleisje. En... is er nog een achtste wereldwonder?

Drs. Annet van Wiechen is archeoloog en zelfstandig cultureel ondernemer. Ze richt haar aandacht vooral op de Romeinse wereld, op keizers & mythen!

Data: 17 februari, 2, 9, 16, 23, 30 maart en 6 april 2020

Dag en tijd: Maandag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 275 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 7

Code: 1921CR

Economie

China - vriend of vijand?

De uitdaging van onze economie

Prof.dr. Meine Pieter van Dijk

China is economisch succesvol en steeds nadrukkelijker aanwezig in de wereld. Vanuit de centrale vragen uit het boek van uw docent prof.dr. Meine Pieter van Dijk, analyseert u de toegenomen Chinese aanwezigheid in de wereld. Is het land een vriend of vijand? Hoe verhoudt het zich tot de Nieuwe Zijderoute en zaken als spionage? Waarom investeert China zoveel in bepaalde landen en werelddelen?

President Xi wil in 2021 het Chinese succes vieren als het resultaat van de leidende rol van de Communistische Partij. Om dat te bereiken is het aanwakken van nationalisme in het binnenland nodig. Naar buiten toe laat China vooral expansiedrift zien: Zo eist China soevereiniteit over de Chinese Zuidzee en haalt daarmee de woede van omringende landen op de hals. Tenslotte wordt het Nieuwe Zijderoute initiatief gelanceerd. Meer dan 100 deelnemende landen krijgen leningen om de infrastructuur te financieren, en worden zo onder druk gezet Chinese bedrijven toe te laten en Chinese standpunten te ondersteunen in internationale fora. Een aantal landen heeft problemen de leningen terug te betalen, maar verliezen dan direct zeggenschap over hun infrastructuur aan China.

Uiteraard eindigen we met het mondiale probleem waar we nu dagelijks mee geconfronteerd worden: de VS die deze expansie wilt afremmen. Trump kiest voor een (dreigende) handelsoorlog. Wat wordt de zet van China?

Prof.dr. Meine Pieter van Dijk is econoom en emeritus hoogleraar water services management bij UNESCO-IHE in Delft en emeritus hoogleraar urban management bij het Institute of Social Studies van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij is tevens werkzaam als hoogleraar entrepreneurship bij de Maastricht School of Management.

Data: 6, 13, 20 februari, 5, 12, 19 maart 2020

Dag en tijd: Donderdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 255 (incl. BTW en boek)

Aantal bijeenkomsten: 6

Literatuur

Prof.dr. Meine Pieter van Dijk heeft een nieuw boek geschreven over China. Dit komt begin 2020 uit. Iedere cursist ontvangt een exemplaar bij aanvang van de cursus.

Code: 1924CR

Economie

Luchthaveneconomie

Wat is de toekomst van de Nederlandse luchtvaart?

Dr. B. Kuipers, Floris de Haan MSc e.a.

“Vliedschaamte” is een nieuw begrip rond luchtvaart dat de veranderende positie van de luchtvaart weergeeft. Met één langeafstandsvlucht wordt een omvangrijke hoeveelheid CO2-emissie gerealiseerd, waardoor vliegen niet meer het zo positieve imago van weleer heeft.

In deze collegereeks geven wij een breed overzicht van de verschillende aspecten rond luchtvaart en luchthavens, met de nadruk op een economische invalshoek. Dit doen wij door een aantal gastsprekers op verschillende terreinen van de luchtvaart uit te nodigen. Sprekers die zich midden in de actuele problematiek van de luchtvaart bevinden.

Thema's die aan bod zullen komen zijn:

- Het economische belang van Schiphol voor de Nederlandse economie
- De lange termijn toekomst van de luchtvaart en van luchthavens
- De problematiek van regionale luchthavens: Rotterdam-The Hague Airport en Lelystad airport
- De milieu-impact van vliegen: facts and figures
- Vracht: strategische ontwikkelingen, concurrentie met de nieuwe zijderoute
- Technologische ontwikkelingen: onbemande vrachtvliegtuigen en grote drones
- Concurrentie en competitie: belang Schiphol en Air France KLM in een dynamische omgeving

Wij streven er naar om één van de colleges te laten plaatsvinden op locatie: Rotterdam-The Hague Airport.

Als senior onderzoeker luchtvaart richt Floris de Haan MSc zich op complexe vraagstukken waar de luchtvaartindustrie voor staat. Hij adviseert overheden, luchtvaartmaatschappijen, luchthavens en andere partijen actief in luchtvaart.

Dr. Bart Kuipers heeft vooral onderzoek verricht naar zeehavens, maar ook naar de ruimtelijk-economische positie van Schiphol. Beide docenten zijn verbonden aan Erasmus School of Economics.

Data: 4, 11, 18 februari, 3, 10 en 17 maart 2020

Dag en tijd: Dinsdag 10.00 - 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 240 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 6

Code: 1922HR

Exacte wetenschappen

Tijd en licht

Een excursie naar twee alledaagse, maar slecht begrepen fenomenen

Ir. Paul van Leeuwen MSc

Iedereen weet intuïtief wat tijd is maar probeer het eens uit te leggen aan iemand die dat begrip niet kent. Dat beseftte Augustinus al in het jaar 430. Tijd meten we via verandering maar de mate van verandering meten we dan weer met de tijd die daarvoor nodig is. In het Newtoniaanse model van het universum heeft de tijd geen richting. De tijd in zijn mechanica kan zonder probleem omgekeerd worden. Toch kennen wij verleden en toekomst als niet verwisselbaar.

Stefan Boltzmann, de man die het begrip entropie definieerde als de mate van wanorde in een systeem, beseftte dat wij de richting van de tijd ervoeren als die waarin de entropie toeneemt. Maar in elk Newtoniaans systeem zullen altijd uiterst sporadisch spontaan momenten van afnemende entropie plaatsvinden. Ook licht is bij nadere beschouwing raadselachtig. Newton hield het op kleine gekleurde balletjes en zijn tijdgenoot Huygens op golven. Eigenlijk hebben ze allebei gelijk en ongelijk gekregen. Maxwell laat zien dat licht een elektromagnetisch verschijnsel is en zich golfvormig voortplant maar Einstein introduceert het kwantum van licht - het foton - zodat we nog steeds met een dualistisch beeld zitten. Bij nadere bestudering blijken Maxwell elektromagnetische golven met hun eeuwig constante snelheid in vacuüm niet meer op te gaan in het atomaire domein. Iets wat knaagt aan de basis van de relativiteit van Einstein. Fotonen blijken alleen te bestaan op het moment van registratie. Hoe komt het dan dat we een snelheid aan fotonen kunnen toekennen? Wat heeft dat voor impact op onze ervaring van tijd?

Ir. Paul van Leeuwen MSc behaalde een Master of Science-graad Kennissystemen. Hij ontwikkelde een cursus Kwantumfysica voor niet-fysici om de geïnteresseerde leek enigszins vertrouwd te maken met de betekenis van de kwantumfysica voor ons beeld van de werkelijkheid.

Data: 6, 13, 20 februari, 5 en 12 maart 2020

Dag en tijd: Donderdag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 205 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 5

Bijzonderheden

U heeft geen voorkennis nodig.

Code: 1924RR

Exacte wetenschappen

Biotechnologie

Technologische ingrepen op het leven

Dr. Ruud Licht

In deze cursus behandelen we de nieuwste inzichten en ontwikkelingen in wetenschappelijk onderzoek van biotechnologie. Biotechnologie is het ingrijpen in processen van het leven. Het is een samenkomst van technologie en onze menselijke natuur. U gaat ook samen met de docent op excursie naar het Erasmus Medisch Centrum om de theorie in praktijk te zien.

De onderwerpen van 2020:

DNA/RNA-technologie - Nieuwe technieken stellen ons in staat om op basis van RNA en DNA, interventies te plegen op het meest basale niveau van leven.

Stamcellen en Tissue-Engineering - Welke soorten stamcellen zijn er allemaal en wat kan je daar mee? Er is ook aandacht voor de ethiek en voor de gevaren rond het gebruik van stamcellen.

Proefdieren en Imaging - Nieuwe therapieën moeten worden getest in proefdieren. Hoe doe je dit, en wat houdt het werken met proefdieren in?

Genomics, Proteomics, Big data en individuele gezondheidszorg - Sinds het humane genoom project komen er enorme hoeveelheden data op ons af. Wat leren we daarvan?

Hoe lees je wetenschappelijke studies? - Waar vind ik betrouwbare informatie over wetenschappelijke bevindingen, en hoe ontcijfer ik een wetenschappelijk artikel?

Cybernetica: de integratie van biologie en technologie - In de nabije toekomst zal technologie steeds verder geïntegreerd raken in het leven.

De oorsprong van het leven. Wat is leven eigenlijk? - Vanuit biologisch perspectief zijn er prima antwoorden te geven op de vraag wat leven is, hoe het is begonnen en wat de zin is van het leven.

Dr. Ruud Licht studeerde Medische Biologie aan de Universiteit van Amsterdam. Hierna was hij onder andere verbonden aan de Radboud Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen en Erasmus MC via diverse onderzoeken naar stamcellen en stamceltherapie. Sinds enkele jaren geeft hij les aan diverse Hovo's in het land, en op middelbare scholen.

Data: 5, 12, 19, 26 maart, 2, 9, 16 en 23 april 2020

Dag en tijd: Donderdag 10.15 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein, excursie Erasmus MC

Kosten: € 310 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 8

Bijzonderheden

Op 23 april gaat u op excursie naar het Erasmus MC. Daar gaat u op bezoek bij twee laboratoria om te zien hoe wetenschap werkt in de praktijk (onder voorbehoud, dit is ook afhankelijk van de richtlijnen van het EMC in 2020).

Code: 1924ER

Filosofie & Theologie - Filosofie

Peter Sloterdijks verkenning van het menselijk innerlijk

De mens als Sferenbouwer

Ype de Boer MA

Niet wat de mens is, maar waar de mens is. Dat vormt het uitgangspunt voor het denken van de spraakmakende, hedendaagse filosoof Peter Sloterdijk. Van daaruit legt Sloterdijk de mens bloot als een 'sferenbouwer', die doorheen de geschiedenis op verschillende manieren zijn omgeving vormgeeft: zowel op individueel (microsfeer) als op cultureel en mondiaal vlak (macrosferen).

In deze cursus buigen we ons over de microsfeer, over de manier waarop harten de amoureuze sfeer tussen mensen tot stand brengen, over de ruimte tussen gezichten die elkaar aankijken, over hypnose en aantrekkingskracht, de relatie van de foetus en de placenta, over engelen, tweelingen en dubbelgangers, over het fenomeen van de weerklank en de resonantie en de God-ziel verhouding - dat wil zeggen, over de verschillende stadia die volgens Sloterdijk de 'binnenruimte' van de mens karakteriseren.

Laat u meevoeren door het literaire, metaforische en associatieve denken van Peter Sloterdijk en zijn verkenningstocht van het menselijke innerlijk in het eerste deel van zijn Sferen trilogie.

Na deze cursus bent in staat het hoofdwerk van Peter Sloterdijk te doorgronden. U maakt kennis met een zeer originele en complexe stijl van denken.

Filosof Ype de Boer promoveert aan de VU. Hij vertaalde enkele filosofische werken, schreef leeswijzers bij filosofische grootheden en bracht recentelijk *'Het erotisch experiment'* uit, een filosofisch experiment dat de moderne erotische leefwereld op het spel zet en vraagt naar de Idee van het erotische. Eerder verscheen van hem *'Murakami en het gespleten leven'*, een filosofische ontvouwing van de surrealistische verhalenwereld van de Japanse meester.

Data: 6, 13, 20 februari, 5, 12 en 19 maart 2020

Dag en tijd: Donderdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 240 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 6

Literatuur (verplicht)

Sloterdijk, P. (2003) Sferen, Boom: Amsterdam

Code: 1924BR

Filosofie & Theologie -
Filosofie

Leergang

Grote denkers over Politiek Deel 2: De (vroeg)moderne periode

Prof.dr. H.A. Krop (kerndocent),
Prof.dr. L van Bunge, Dr. P. Schuurman

Politiek komt van het Griekse polis, de zichzelf bestuderende stadsstaat in het oude Griekenland. Daar was een groep onderwijzers - de sofisten - die hun medeburgers confronteerden met vragen als: waarom leven mensen samen? Waarom zijn er wetten en gehoorzamen we deze? Wat is de relatie tussen macht en gezag? Deze vragen zijn nog altijd actueel. Denkt u aan de uitslag van de Europese verkiezingen en het opkomende nationalisme.

In de zestiende eeuw ontstaan de staten zoals we die nu kennen. De polis, het territorium van een kleine elite, werd een staat van de massa waarin alle inwoners als burger worden erkend. Een tweede belangrijke historische ontwikkeling is de reformatie en de contrareformatie, die tot burgeroorlogen leidde en het proces van staatsvorming versnelde. Een voor de hand liggend voorbeeld is de Nederlandse republiek. De keerzijde van de staatsvorming is de versplintering van Europa. Centrale vragen voor filosofen werden: hoe kunnen mensen samenleven als men religieus verdeeld is en hoe gaat men om met minderheden? Wat kenmerkt de relatie tussen de individuele burger en de overheid?

Na de Franse revolutie ontstaan de natiestaten waarin 'volk' en politieke gemeenschap geacht worden samen te vallen. Centrale vragen worden: wat is een volk en als een volk bepaald wordt door een gemeenschappelijke taal of cultuur, wat doen we dan met minderheden in onze samenleving? Ook voor Kant, Mill en Habermas blijft zo de aloude vraag naar de verhouding tussen mens en burger nog actueel.

U heeft overzicht van de belangrijkste politieke ideeën uit de (vroeg)moderne periode, inzicht in de belangrijkste discussie punten uit deze periode.

De docenten zijn historici werkzaam aan de Erasmus School of Philosophy, voorheen de Faculteit der Wijsbegeerte. Meer informatie over hen vindt u op onze website.

Data: 20, 27 januari, 3, 10, 17 februari
en 2 maart 2020

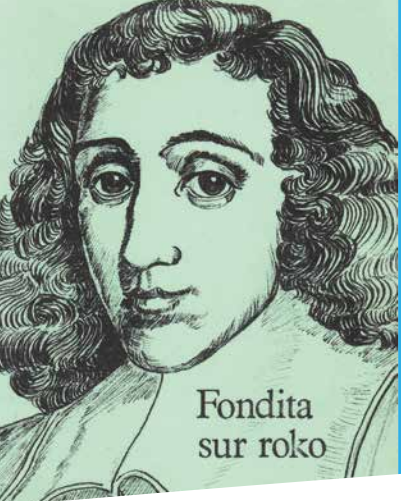
Dag en tijd: Maandag 14.00 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 240 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 6

Code: 1921HR

Filosofie & Theologie - Filosofie

Kernpunten uit Spinoza's Ethica

Het begin van de moderne filosofie

Dr. Henri Krop

De Ethica is ontegenzeggelijk een klassiek boek en wordt al eeuwen gezien als Spinoza's hoofdwerk. Postuum gepubliceerd slechts enkele maanden na de dood van de filosoof in februari 1677 uit angst voor de censuur, heeft het zowel specialisten als geïnteresseerden leken geïntrigeerd.

Volgens Hegel markeert dit boek het begin van de moderne filosofie door zijn stoutmoedige metafysica, die de wereld als een substantie en het universum een samengang geheel ziet geregeerd door onveranderlijke natuurwetten, terwijl de dichter Heine de ethica een smakelijke vrucht verborgen achter de stugge schil van de meetkundige ordening noemde. Op dit moment zijn er niet minder dan zes vertalingen in het Nederlands verkrijgbaar.

Hoewel de Ethica kritiek levert op de traditionele christelijke moraal, die het leven beschouwt als een reis naar het hiernamaals, aanvaardt Spinoza de klassieke grondovertuiging dat 'wetenschap' en inzicht in de natuur een noodzakelijke voorwaarde vormen voor ons 'echte' geluk.

Radicaal breekt Spinoza echter met elk moralisme, dat in zijn deterministisch universum ook geen betekenis heeft. Centraal staat de verklaring hoe onze noties van goed en kwaad en ons morele handelen in een wisselrekening van individuen ontstaat. In een reeks van zes bijeenkomsten zullen we in een cursorische lezing van de Ethica de stappen nagaan die Spinoza zet om het ontstaan van ethiek te verklaren.

Dr. Henri Krop is als docent Geschiedenis van de wijsbegeerte verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij is gepromoveerd op een proefschrift over de verhouding tussen de theologie en metafysica bij Johannes Duns Scotus (1265-1309). Van zijn hand verscheen een vertaling van Spinoza's Ethica: 'Spinoza, een paradoxale icoon van Nederland'.

Data: 14, 21 februari, 6, 13, 20 en 27 maart 2020

Dag en tijd: Vrijdag 13.30 – 15.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 240 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 6

Bijzonderheden

Deze cursus is een vervolg op de kennismakingscursus van 2019/2020, maar kan ook zelfstandig gevolgd worden.

Code: 1925BR

Filosofie & Theologie -
Filosofie

Avondcollege

Griekse tragedies en moderne dilemma's

Van groot belang op de Atheense én onze samenleving

Dr. Moïra Müller

De Griekse tragedies zijn tijdloos en worden na vijftienghonderd jaar nog steeds overal opgevoerd. Het zijn de oerteksten van onze westerse beschaving. Vraagstukken die nog steeds in de actualiteit spelen worden erin uitgebeeld. De tragedies laten ons zien dat geen enkele morele waarde universeel is, dat democratie nooit vanzelfsprekend is en dat we het publieke debat moeten aangaan over vragen zoals wat is rechtvaardigheid? En wat is deugdzaamheid?

In deze cursus zullen we verschillende tragedies lezen en een tegenlicht geven op hedendaagse vraagstukken over macht, wraak, rechtvaardigheid, vrijheid, polarisatie en de groeiende vraag naar een nieuwe sociale identiteit en cohesie.

Het Griekse drama kwam tot bloei in Athene rond de vijfde eeuw v. Chr. Een periode van politieke verandering, conflict en transformatie van waardensystemen. De democratie was in opkomst en werd onder druk gezet door de oude garde van aristocraten. Eén van de grote vragen waar de Atheense burger mee kampte was of individuele vrijheid de belangrijkste waarde is van een democratische samenleving. De tragedieschrijvers probeerden deze vraag van alle kanten te belichten. Deze functie van de Griekse tragedie was van groot belang voor de Atheense samenleving en kan ook voor onze eigen actualiteit van toepassing zijn.

Dr. Moïra Müller is gepromoveerd filosofe op het thema "vrijheid en noodlot in het klassieke denken". Müller doceert aan verschillende HOVO's en geeft colleges en trainingen aan het ISVW, Comenius Leergang en adviesbureaus zoals o.a. Twynstra Gudde en Publiek Domein.

Data: 19, 26 maart, 2, 9, 16 en 23 april 2020

Dag en tijd: Donderdag 19.00 – 21.00 uur

Locatie: Erasmus University College

Kosten: € 250 (incl. BTW en syllabus)

Aantal bijeenkomsten: 6

Literatuur

Bij aanvang van de cursus wordt er door de docent een syllabus met tekstfragmenten uitgedeeld. Zie voor verdere aanbevelingen onze website.

Code: 1924SC

Filosofie & Theologie - Filosofie

David Hume

Leven, werk en invloed

Dr. Ton Vink

Bij de begrafenis van David Hume in 1776 werd het volgende stukje conversatie gehoord en voor het nageslacht bewaard: 'Ah, (says one) he was an Atheist. No matter, (says another) he was an honest man.' Dit geeft een heel aardig beeld van de manier waarop zijn tijdgenoten Hume hebben ervaren en over hem dachten. Ja, hij was in hun ogen een atheïst. En ja, hij was een eerlijk mens.

Zijn woonplaats Edinburgh kent een 'St David Street', niet vernoemd naar een katholieke heilige maar naar een heidens filosoof met een zodanig karakter dat al bij zijn leven het straatje langs zijn huis aldus genoemd werd. Hume (1711-1776) leidde een leven dat het verhalen waard is. Het bracht hem in contact met de belangrijkste verlichtingsfilosofen te Parijs. Het leverde hem ook aanzien op door de diplomatieke functies die hij vervulde.

Met zijn werk heeft hij er steeds naar gestreefd een 'man of letters' te zijn. Uit dat werk blijkt een grote belangstelling voor vraagstukken op het gebied van kennistheorie, ethiek, godsdienstfilosofie, economie, politiek, alsmede kwesties van algemeen maatschappelijk belang. En daar komt dan nog zijn zesdelige "*Geschiedenis van Engeland*" bij, waarmee hij de belangrijkste Britse historicus van zijn tijd werd. De invloed van David Hume is groot en blijvend. Kennistheorie, wetenschapsfilosofie, godsdienstfilosofie zijn door hem blijvend beïnvloed. Niemand minder dan Immanuel Kant (1724-1804) liet weten door Hume gewekt te zijn uit zijn 'dogmatische sluimer'. Ook zijn tijdgenoot Adam Smith (1723-1790) ontkwam niet aan zijn invloed, evenals later John Stuart Mill (1806-1873) en meer recent Bertrand Russell (1872-1970) en Karl Popper (1902-1994).

Dr. Ton Vink is filosoof en schrijver, tevens eindredacteur van *Filosofie & Praktijk*. Hij promoveerde op David Hume en publiceerde met regelmaat over Hume, bijvoorbeeld in *David Hume. A tercentenary tribute* (Ann Arbor, Michigan 2013), een bundel verschenen ter gelegenheid van de 300-jarige geboortedag van Hume.

Data: 7, 14, 21, april, 12, 19 en 26 mei 2020

Dag en tijd: Dinsdag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 240 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 6

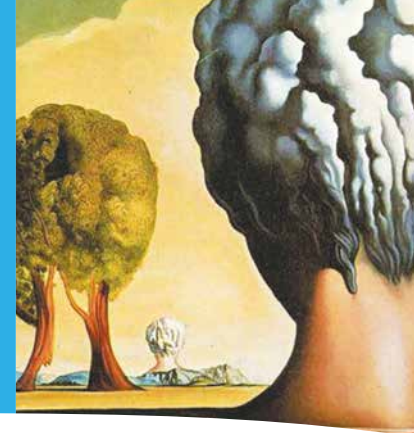
Code: 1922BR

Filosofie & Theologie - Filosofie

Filosofische kunsttheorie als cultuurdiagnose

De spiegel van de maatschappij

Prof.dr. Koo van der Wal

Een tijd krijgt, zoals gezegd wordt, de politiek die hij 'verdient', d.w.z. die bij hem past. Maar hetzelfde kan van de kunst en literatuur gezegd worden: ook zij spiegelen de mentaliteit van een bepaalde periode.

Zo heeft de Griekse kunst (architectuur, plastiek, literatuur) een heel eigen, direct herkenbaar gezicht dat ook weer terug te vinden is in de wiskunde en de filosofie. Zij staan alle in het teken van helder omlinjende vormen en gestalten. Iets soortgelijks geldt voor de verschillende fasen van de middeleeuwse kunst, bij uitstek ook voor de Renaissance, de Barok, de Romantiek, voor kunststromingen als impressionisme en expressionisme. Alle zijn het uitdrukkingen van de geest van hun tijd, die tegelijk ook zijn stempel zet op andere sectoren van de periode in kwestie, zoals politiek, moraal, recht, geneeskunde, omgangsvormen en niet te vergeten de wetenschap.

Op die manier kan de kunst als middel tot diagnose van cultuurperioden dienen. Als verder de filosofie omschreven kan worden als de bezinning op de aard en de grondslagen van de diverse werkelijkheidsterreinen, dan vervult de filosofische esthetica die functie voor de kunst.

De opzet van de cursus is een overzicht te bieden van de verschillende visies op de kunst door de tijd heen en die te plaatsen in bredere culturele verbanden. En dit tegelijk te laten functioneren als zelfdiagnose van de filosofie in verleden en heden.

Prof.dr. Koo van der Wal is emeritus hoogleraar wijsbegeerte aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Huidige aandachtsgebieden: cultuurfilosofie en filosofie van natuur en milieu. Zijn laatste twee publicaties zijn: *Nieuwe vensters op de werkelijkheid. Contouren van een natuurfilosofie in ontwikkeling*, en *Op zoek naar de ziel van Europa*.

Data: 6, 13, 20 februari, 5, 12, 19 maart 2020

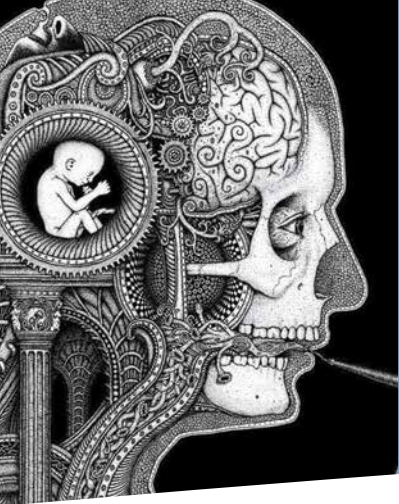
Dag en tijd: Donderdag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 240 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 6

Code: 1924HR

Filosofie & Theologie - Filosofie

Filosofie is een werkwoord!

Denken als gereedschap

Drs. Paul Wouters

Filosofie is altijd een poging geweest om ongetemde problemen te lijf te gaan. In deze lessen richten we ons niet op de oplossingen die men vond – die zijn meestal tijdgebonden – maar op de manieren van denken waarmee men die bereikte. Dat heeft het voordeel dat cursisten filosofie kunnen toepassen op de vragen die hen zelf in deze tijd bezighouden. Dat zijn vaak niet de 'eeuwige filosofische vragen', maar wel taaiere vraagstukken in eigen werk en leven. Tijdens de bijeenkomsten gaat u dus zelf aan de slag.

Tijdens deze cursus behandelen en beoefenen we acht telkens heel verschillende manieren van denken. Deze acht fundamentele denkgereedschappen worden toegelicht en geïllustreerd aan de hand van muziek en beeldende kunst. Zo krijgt de student bij de denktactieken ook het nodige gevoel mee. De gereedschappen bevinden zich immers niet in een besloten filosofisch kamertje, maar vormen wezenlijke onderdelen van onze cultuur.

We zien filosofie niet als een etalage of een museum - de bijeenkomsten zijn workshops: met elkaar aan de slag! In lessen 9 en 10 kunnen we de hele gereedschapskist gaan toepassen. Het denken loopt vaak vast omdat men steeds weer hetzelfde gereedschap gebruikt. Voor iemand met een hamer lijkt de wereld te bestaan uit spijkers, nietwaar. Flexibel hanteren van diverse methoden breekt door de sluisdeuren van een stuwmeer aan creativiteit – een bron van inzicht en vermaak.

Drs. Paul Wouters werkt als management consultant en als docent in een MBA-opleiding. Hij publiceerde over filosofie, organisatiekunde en cultuurverschillen tussen België en Nederland.

Data: 5, 12, 19 februari, 4, 11, 18, 25 maart, 1, 8 en 15 april 2020

Dag en tijd: Woensdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 370 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 10

Literatuur

Leidraad bij de lessen: Denkgereedschap 2.0.; een filosofische onderhoudsbeurt, Paul Wouters (Lemniscaat, 2014)

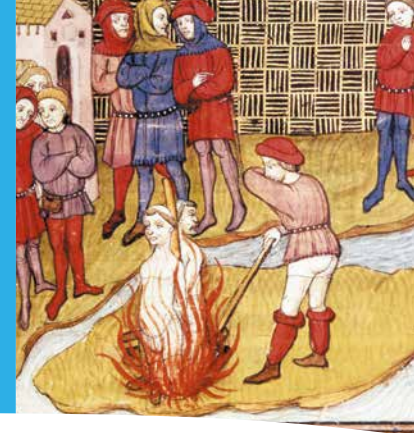
Code: 1923ER

Filosofie & Theologie - Theologie

Ketters

Een geschiedenis naast de kerk

Dr. John van Schaik

Als nare vliegen hebben er naast de (officiële westerse) kerk altijd ketterse vormen van christendom bestaan. Dat begon al met de gnostiek uit de tweede eeuw en het Thomaschristendom in India. Of het manicheese christendom langs de zijderoute. Of het lerse christendom in het Westen. In 325 volgt het concilie van Nicea, dan blijken opeens de Arianen en Nestorianen ketters te zijn. Maar volgens de patriarch van Byzantium is Rome de ketterse kerk.

Wie is ketter en wie niet? In ieder geval de katharen in de Middeleeuwen. Is er dan nooit rust in het Roomse huis? Nee, want in de zestiende eeuw beginnen de ketterse Luther en Calvijn aan de boom te schudden. En in 1614 volgen de Rozenkruisers met hun geschriften. Maar die zijn ook volgens de protestanten ketters. Wie is ketter en wie niet? De vrijmetselaars – die zijn zeker ketters, maar die zijn niet eens christenen volgens de kerk. En vanaf het midden van de negentiende eeuw kunnen ook de theosofie en antroposofie daarbij worden gevoegd. Wie is ketter en wie niet? Anno 2020 geloven nog maar weinigen de oude geloofsmysteriën. 'Dat zijn allemaal ketters', zou de oude Augustinus (354-430) hebben gezegd. Is de kerk tegenwoordig dan een ketterse kerk? Wie is ketter en wie niet?

In deze cursus passeren christelijke stromingen, kerken en opvattingen de revue die door de katholieke kerk – en later ook door de protestantse kerken – als ketters werden/worden gezien. We bestuderen de theologische inhoud van deze ketters en de methoden waarmee ze werden 'aangepakt'.

Dr. John van Schaik is gespecialiseerd in het 'buitenkerkelijke' christendom. Hij studeerde Middeleeuwse mystiek en promoveerde op de manicheeërs en de katharen. In 2016 schreef hij *Ketters. Een geschiedenis naast de kerk*. In 2017 *De katharen. Tussen werkelijkheid en fictie* en in 2019: *Meer licht. Het christelijk manicheïsme*.

Data: 4, 11 februari, 3, 10, 17, 24, 31 maart, 7, 14 en 21 april 2020

Dag en tijd: Dinsdag 14.00 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 370 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 10

Code: 1922JR

De logica en psychologie van kritisch denken op Zakynthos

Leer logisch en kritisch denken op de plek waar het begon

Drs. Simon Burgers en Duco Burgers MA

De bakermat van systematisch kritisch denken ligt in het oude Griekenland, denkt u aan het beroemde werk van Aristoteles. Andere Grieken gebruikten logica bij het voorspellen van zonsverduisteringen en het berekenen van de omtrek van de Aarde. Helder kunnen nadenken was toen al een waardevol stuk gereedschap. Het hielp de Grieken greep te krijgen op hun wereld. In onze complexe samenleving waar de geloofwaardigheid van wetenschap of fenomenen zoals 'feiten' en 'waarheid' continu ter discussie staan, is dit gereedschap misschien zelfs belangrijker dan ooit.

Hoe gebruik je logica zinvol? Wanneer klopt een redenering, wanneer niet? Wat is trouwens eigenlijk een 'redenering'? Wat verstaan we onder 'logisch geldig'? Ben ik goed in kritisch denken, of laat ik me door emoties beïnvloeden?

In deze cursus van vijf ochtenden worden de basisprincipes van argumenteren, logisch denken en wetenschappelijk redeneren besproken. Er wordt aandacht besteed aan Aristoteles en het Griekse wetenschappelijk denken. Enkele intelligentietestjes worden geanalyseerd. Veelvoorkomende drogredenen worden toegelicht met behulp van levendige, soms grappige voorbeelden. Een daarvan heeft betrekking op het 'vier eilanden probleem': het vraagstuk of het huidige Ithaka werkelijk het eiland is waar Odysseus heerste.

Daarnaast wordt ingegaan op een aantal fascinerende hedendaagse experimenten die onthullen hoezeer emoties ons kritisch denken kunnen beïnvloeden of zelfs verlammen. Dit fenomeen wordt geïllustreerd aan de hand van filmpjes en enkele goocheltrucs. De cursisten kunnen zo zelf ervaren hoe het is wanneer je denken wordt gemanipuleerd.

Na afloop van de cursus zullen de deelnemers beter uit de voeten kunnen met logisch denken, drogredenen gemakkelijker herkennen en sneller doorzien hoe emoties het denken beïnvloedt, niet alleen van anderen, maar ook van henzelf.

Terug naar de bakermat van kritisch en logisch denken: Griekenland

De cursus vindt plaats op het Griekse Zakynthos, een prachtig groen eiland met baaien van kristalhelder water en een aangename temperatuur in het voorjaar. Er gaan rechtstreekse vluchten naar het eiland. Optioneel kunnen cursisten aan extra middagonderdelen deelnemen, zoals een workshop koorzang, een wijnproeverij en een klassiek concertje met toelichting.

Dit is geen georganiseerde reis. Het is de bedoeling dat u zelf uw vlucht en accommodatie boekt. Zo kunt u zelf bepalen hoelang u op Zakynthos wil verblijven, en wat u wilt besteden. De docent adviseert u eventueel bij het zoeken van uw vlucht en accommodatie. De docent kent de locatie, heeft er goede contacten en stelt er een eer in om het er de deelnemers 100% naar de zin te maken.

Simon Burgers is componist en neerlandicus. Hij is auteur van diverse publicaties, waaronder het studieboek *Logisch en kritisch denken*.

Data: Dinsdag 21 april tot en met zaterdag 25 april 2020*

Prijs voor de cursus die u daar volgt: € 200 incl. BTW

Bijzonderheden: Voor de cursus in Griekenland ontvangt u een reguliere factuur van Hovo Rotterdam. De kosten voor vlucht, verblijf e.d. zijn voor eigen rekening van de cursist. U boekt en betaalt zelf uw accommodatie en vlucht.

Maximum aantal deelnemers: 20

Code: 1926AZ

* Op maandagen zijn er budgetvluchten van Transavia tussen Schiphol – Zakynthos. Interesse? 'Schrijf u in' voor de cursus en wij nemen dan contact met u op.

Geschiedenis

De Eerste Wereldoorlog en de gevolgen van Versailles

Parallellen tussen het verleden en nu

Drs. Max Andela

De laatste veteraan is alweer jaren geleden overleden, maar de Eerste Wereldoorlog blijft tot de verbeelding spreken. De Eerste Wereldoorlog heeft in tijden niet zoveel belangstelling getrokken als de laatste paar jaar, niet in de laatste plaats vanwege de honderdste verjaardag van alle gebeurtenissen. Er zijn echter meer argumenten om grotere aandacht te besteden aan de periode 1914-1918.

Nederland stond langs de zijlijn van de geschiedenis. Vandaar dat de periode van de Nederlandse Neutraliteit steevast in de schaduw stond van de veel ingrijpendere Tweede Wereldoorlog. Tegenwoordig geven historici steeds meer vorm aan het idee dat het conflict dat in juni 1914 in Sarajevo begon één lange oorlog inluide die pas werkelijk eindigde toen de Sovjet Unie ineenstortte in 1991. Politiek analisten vragen zich af of er geen gevaarlijke parallellen bestaan tussen de dynamische en onvoorspelbare wereld van nu en die van 1914. De Eerste Wereldoorlog betekende de opkomst van de VS als grootmacht, wie weet brengt een volgende oorlog de Chinezen op het politieke wereldtoneel. De Vrede van Versailles die een nieuwe wereldorde inluide bleek zoveel onduidelijkheden en fouten te bevatten dat het welhaast de opmaat moest zijn voor een volgend wereldwijd conflict.

Redenen genoeg om de oorzaken, de aanleiding, het verloop en de gevolgen van de Eerste Wereldoorlog in deze 5 bijeenkomsten nog eens nader te bestuderen.

Drs. Max Andela studeerde nieuwste geschiedenis en Midden-Oosten studies aan de Radboud Universiteit. Sindsdien is hij actief in de (televisie-) journalistiek, zowel voor de publieke omroep als voor particuliere opdrachtgevers.

Data: 5, 12, 19, 26 maart en 2 april 2020

Dag en tijd: Donderdag 10.30 – 13.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 205 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 5

Bijzonderheden

Begin mei organiseert de docent een 14-daagse reis naar Albanië, Kosovo en Noord-Montenegro. Meer informatie tijdens de cursus.

Literatuur (aanbevolen)

Koen Koch, De Grote Oorlog

Code: 1924FR

Geschiedenis

De geschiedenis van Amerika - de jaren '80 en begin jaren '90

It's Morning again in America!

Drs. Peter Burgers, M.Phil.Oxon

Na het feest van de jaren zestig volgt de kater van de jaren zeventig. Drugs, criminaliteit, werkloosheid, oliecrisis, Watergate en een gijzelingsdrama zetten de toon. Ronald Reagan weet de verkiezingen van 1980 gemakkelijk te winnen van een zwakke President Carter. Zijn campagneslogan "Let's Make America Great Again" raakt een gevoelige snaar. Volgens Reagan is er niets mis met Amerika - maar alles met de uit haar voegen gegroeide, inefficiënte overheid. De VS moeten terug naar vertrouwde waarden als: hard werken, ondernemingszin, optimisme en individuele verantwoordelijkheid. De overheid moet de burger hierin steunen, in plaats van hem de pas af te snijden en zijn belastinggeld te verbrassen.

Reagan lijkt uit op een nieuwe confrontatie met de Sovjet-Unie, die hij een 'evil empire' noemt. Toch blijkt hij minder gevaarlijk voor de wereldvrede dan gedacht. In zijn tweede termijn is hij juist de man die de dialoog aangaat met zijn nieuwe Russische tegenspeler Gorbatsjov.

De twee termijnen van Reagan betekenen de langste periode zonder recessie of depressie in de Amerikaanse geschiedenis. Hernieuwd zelfvertrouwen ontwaakt. Schandalen en een enorm begrotingstekort raken Reagan niet, alles glijdt af van zijn charmante en ontwapenende persoonlijkheid.

De cursus geeft inzicht in de geschiedenis van Amerika in de jaren '80 en vroege jaren '90, en het beleid van de presidenten Reagan en Bush. U herkent wellicht al enkele slogans uit de campagne van de huidige president Trump. Hoe hebben de jaren '80 en '90 de fundering gelegd voor de huidige presidentskandidaat?

Drs. Peter Burgers, M.Phil.Oxon. studeerde geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Nijmegen (cum laude) en behaalde aansluitend een master's degree aan de Universiteit van Oxford. Daarnaast deed hij onderzoek aan de Westfälische Wilhelms-Universität te Münster en op het Nederlands Instituut te Rome. Hij was werkzaam aan de Universiteit van Oxford.

Data: 9, 16, 23, 30 maart, 6, 20 april, 11 en 18 mei 2020

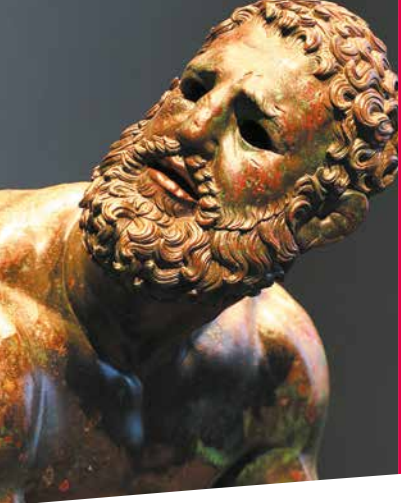
Dag en tijd: Maandag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 310 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 8

Code: 1921FR

Geschiedenis

Bewonderd én verguisd: Griekenland

Van Achilles tot de Trojka

Dr. Patrick Gouw

Tegenwoordig lijken er twee sterk uiteenlopende beelden van Griekenland te bestaan. Enerzijds dat van de bewonderde Klassieke Oudheid, de 'bakermat van de westerse beschaving' die ons democratie, filosofie en theater bracht. Anderzijds dat van het verguisde Europese zorgenkind, met in de laatste jaren een niet aflatende berichtgeving over financiële crisis, steunpakketten en vluchtelingenproblematiek.

Maar vallen die strikt gescheiden beelden wel los van elkaar te zien? Vereist een goed begrip van de huidige situatie niet juist een grote(re) kennis van de gehele Griekse geschiedenis? Deze collegereeks beoogt een veelomvattend overzicht te bieden met als doel de ontwikkelingen in het Griekenland van nu in een historisch en breder kader te plaatsen.

Daarbij zal veel aandacht worden geschonken aan de Byzantijnse, Ottomaanse en vroegmoderne tijd. Het zijn in het bijzonder deze eeuwen die een vormende en ingrijpende invloed hebben gehad op de ontstaansgeschiedenis en het karakter van het moderne Griekenland. Juist die historische tijdvakken ontbreken doorgaans in de berichtgeving die ons in West-Europa bereikt.

De negen colleges vertellen het verhaal van een land met een groots verleden en een onzekere toekomst, van grote catastrofes en van vreemde overheersing, maar ook van heroplevingen en een rijk cultureel erfgoed. Ook de - nog immer - moeizame (historische) omgang met buurland Turkije komt aan bod, net als de recente eurocrisis onder de regering van premier Tsipras en de 'Macedonische kwestie' met buurland FYROM. Door ontwikkelingen in historisch en cultureel perspectief te plaatsen wordt getracht de recente problematiek te duiden.

Dr. Patrick Gouw is historicus en verbonden aan de Universiteit Leiden. Hij is gespecialiseerd in de Klassieke Oudheid, maar ook in de latere, (vroeg)moderne geschiedenis van Griekenland. Daarnaast verzorgt hij jaarlijks culturele groepsreizen naar het Middellandse Zeegebied voor de tourorganisatie Antiek Toerisme.

Data: 22, 29 januari, 5, 12, 19 februari, 4, 11, 25 maart en 1 april 2020

Dag en tijd: Woensdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 345 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 9

Literatuur (aanbevolen)

Clogg, A Concise History of Modern Greece, 3rd edition (Cambridge University Press, 2015)

Code: 1923DR

Geschiedenis & internationale betrekkingen

In Harer Majesteits Dienst

Leven en werken van een Nederlands diplomaat in de 20^e eeuw

Dr. Alexander Heldring

Dr. Alexander Heldring was 33 jaar lang Nederlands diplomaat in 11 verschillende landen. Hij trad toe tot de Buitenlandse Dienst van het Ministerie van Buitenlandse zaken in oktober 1969. Hierna diende hij als ambassadesecretaris c.q. ambassadeeraad in: Warschau, Lusaka (Zambia), Brussel (NAVO), Washington DC, Praag, Paramaribo en Genève (VN).

Zijn eerste ervaring als zelfstandig 'chef de poste' was in Ethiopië, Djibouti en de Seychellen (zaakgelastigde te Addis Abeba van 1987 -1990) en zijn eerste ambassadeurspost was in Burkina Faso en Niger, van 1990 - 1994. In 1994 werd hij benoemd tot gevolmachtigd minister, tevens plaatsvervangend ambassadeur in Tokio. Zijn plaatsing als H.M. Ambassadeur in Ghana, Togo en Benin van 1997 - 2002 was tevens zijn laatste post in de Nederlandse buitenlandse dienst.

Wat hielden de werkzaamheden van een diplomaat in en hoe was het leven in die landen, waarvan sommige als 'hardship posts' waren gekenmerkt? Deze vragen worden uitvoerig behandeld in de volgende twee colleges:

1. De Koude Oorlog. Nederlandse ambassades in communistisch Polen en Tsjecho-Slowakije. Het Westen en het Oostblok binnen de Verenigde Naties.
2. Onder de Tropen. Veertien jaar in Afrika en drie jaar in het woelige Suriname vanaf de staatsgreep in februari 1980.

Dr. Alexander Heldring studeerde rechten in Leiden en promoveerde in 2010 te Groningen op het proefschrift 'Het Saramacca project, een plan van Joodse kolonisatie in Suriname, 1946-1956'. Heldring gaf eerder colleges voor HOVO Erasmus Rotterdam over 'Beloofde landen buiten Palestina' en 'De mysterieuze zaak Han van Meegeren'.

Data: 15 en 22 april 2020

Dag en tijd: Woensdag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 90 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 2

Code: 1923JR

Geschiedenis

Om de ziel van Rotterdam

Een tour d'horizon van de stad

Drs. Han van der Horst

Er zijn nog steeds mensen die zeggen dat Rotterdam in dat noodlottige kwartiertje bombardement voorgoed zijn ziel verloren heeft. Er bestaat een legende over de vooroorlogse binnenstad met zijn unieke atmosfeer, die tegelijkertijd, warm, rauw en kosmopolitisch was: de grootste havenstad van Europa, dat ook cultureel voorop liep, op weg om een echte metropool te worden.

En hoe een rigoureuze breuk met het verleden van de stadsplanners dat allemaal in de kiem smoorde. Is dat waar? Hebben de bestuurders en de ontwerpers van de wederopbouw inderdaad wat er nog restte van de Rotterdamse ziel verkanseld? Was het Rotterdam van de jaren vijftig en zestig cultureel zo'n woestijn? Of zijn het juist de *Manhattan aan de Maas* ambities die de stad de das om hebben gedaan? Of, is het nostalgie die de hedendaagse waarnemers en critici de das om doen omdat zij met een tunnelvisie tot de verkeerde conclusies komen?

Zodra we het centrum uitrijden zien we woonwijken met inwoners die het niet breed hebben. Als je uit de schaduw van de woontorens treedt en je ziet het andere, veel grotere Rotterdam, dan loop je een microkosmos binnen van een wereld met buurtkroegen, goedkope markten, voetbalpleintjes, moskeeën, Afrikaanse en Caribische kerken en verandert het ritme van het leven. De Rotterdamse jongeren zijn in de meerderheid en hun referentiekader heeft niets met het Rotterdam van voor de oorlog te maken.

In vier bijeenkomsten geeft Han van der Horst u een tour d'horizon van het Rotterdam uit het interbellum, de ingrepen van de wederopbouw en zijn gevolgen en hoe de verscheurdheid van de huidige stad is ontstaan. De ziel van de stad.

Drs. Han van der Horst studeerde geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam. Hij werkte voor het Nuffic. Hij heeft veel publicaties over de vaderlandse geschiedenis op zijn naam.

Data: 6, 13, 20 februari, 5 maart 2020

Dag en tijd: Donderdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 170 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 4

Code: 1924KR

Geschiedenis

De Stuart-vorsten in zeventiende eeuw

Never a dull moment!

Drs. Constance van der Putten

De zeventiende eeuw in Engeland was tumultueus, de koningen en koninginnen, uit de familie Stuart (van 1603-1714), waren geruchtmakend. Zo stond de eerste Stuart vorst, de Schotse Jacobus I, te boek als *'geleerdste gek van de christenheid'*; zijn zoon en opvolger Karel I werd door z'n eigen onderdanen in een burgeroorlog onthoofd, waarna Engeland elf jaar lang een republiek was onder de straffe lord protector Oliver Cromwell.

Na het herstel van de monarchie bleef het woelig in het land. Na de frivole koning Karel II regeerde zijn broer Jacobus II, die uiteindelijk werd verjaagd en vervangen door zijn dochter Maria en zijn schoonzoon, de Nederlandse stadhouder Willem III. Te midden van alle commotie kwam Engeland intussen tot economische en culturele bloei en toen de laatste Stuart koningin, Anna I, ondanks zeventien zwangerschappen in 1714 kinderloos overleed was het land uitgegroeid tot een wereldmacht.

Deze cursus over de Stuarts brengen een zeer bewogen tijdperk in Engeland vanuit verschillende perspectieven in beeld.

Drs. Constance van der Putten is historicus en schrijft en spreekt over diverse historische onderwerpen. Al twintig jaar lang verzorgt zij geschiedenis-cursussen voor Hovo's in het hele land.

Data: 4, 11, 18, 25 maart en 1 april 2020

Dag en tijd: Woensdag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 205 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 5

Code: 1923GR

Geschiedenis

De Olympische Spelen

Van Grieks getwist tot globaal geweld

Drs. Louwrens Schaaphok

In Homerische tijden ontstaan, zijn de Olympische Spelen in oorsprong een zeer serieus genomen, religieuze aangelegenheid en eenmaal geannexeerd door de Romeinen groeit het gebeuren uit tot een keizerlijk spektakel om ruim een millennium na het vermeende begin als onchristelijk te worden opgedoekt.

Vijftien eeuwen later is alles wat met de Grieks-Romeinse idealen te maken heeft, in de mode, zo ook de Olympische Spelen, die nu, afgestoft en in een nieuw jasje, een tweede leven beginnen: sport zal verbreederen!

Aanvankelijk een heerlijk speeltje van enkelen worden de Spelen in de twintigste eeuw mettertijd een speelbal van nationaliteiten en gaan politiek en commercie er grof mee aan de haal. Hoe en waarom de Spelen in de loop van de tijd veranderen en in welke mate opzet en uitvoering vaak botsen wordt u geschetst in vier afleveringen door uw docent.

Drs. Louwrens Schaaphok studeerde geschiedenis aan de RUG en was 33 jaar verbonden aan het Vrijzinnig-Christelijk Lyceum te Den Haag. Hij mocht vele prominenten tot zijn leerlingen rekenen, zoals leden van het Koninklijk Huis, politici, acteurs en televisiepersoonlijkheden. Ook geeft hij regelmatig lezingen in het Omniversum te Den Haag.

Data: 4, 11, 18 februari en 3 maart 2020
Dag en tijd: Dinsdag 10.00 – 12.30 uur
Locatie: Woudestein

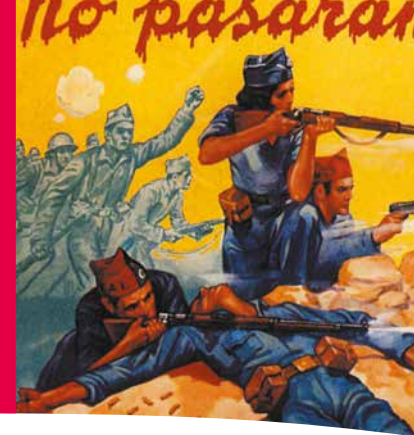
Kosten: € 170 (incl. BTW)
Aantal bijeenkomsten: 4
Code: 1922AR

Geschiedenis

De Spaanse Burgeroorlog 1936-1939

Een allesbeslissende strijd tussen het Goede en het Kwade

Dr. Koen Vossen

Spanje en haar politiek zien we vaak terug in de krantenkoppen. Ten tijde van het samenstellen van deze gids koppen de kranten dat generaal Franco wordt opgegraven door de huidige regering en de Catalaanse separatisten worden voor tientallen jaren gevangengezet. Hoe komt Spanje zo verscheurd? We duiken de geschiedenis van Spanje in en beginnen bij de Spaanse Burgeroorlog.

De Spaanse Burgeroorlog (1936-1939) tussen de linkse republikeinen en de rechtse nationalisten was voor veel Europeanen en Amerikanen veel meer dan een binnenlands conflict: het ging om een voor de toekomst van de wereld allesbeslissende strijd tussen het Goede en het Kwade. Terwijl Hitlers Duitsland en Mussolini's Italië de door Francisco Franco geleide nationalisten te hulp schoten, kreeg de Republiek alleen enige steun van de Sovjet-Unie. Weinig andere oorlogen hebben daarnaast zoveel geëngageerde kunst opgeleverd: Pablo Picasso's schilderij *Guernica*, de romans van George Orwell en Ernest Hemingway of de beroemde foto's van Robert Capa.

Om het conflict goed te kunnen begrijpen zal echter allereerst worden ingegaan op de specifieke Spaanse oorzaken van het conflict zoals het sterke regionalisme, het conservatisme van de Spaanse katholieke kerk, de invloed van het anarchisme en de bijna middeleeuwse toestanden op het Spaanse platteland. We werken toe naar de doorwerking van de Spaanse Burgeroorlog in het Spanje van Franco en komen zo uit in het huidige Spanje.

Dr. Koen Vossen is historicus en promoveerde aan de Universiteit van Amsterdam (2003). Hij was als universitair docent verbonden aan de Universiteit Leiden en de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij publiceert uitvoerig over Spanje.

Data: 3, 10, 17, 24, 31 maart en 7 april 2020
Dag en tijd: Dinsdag 10.00 - 12.30 uur
Locatie: Woudestein
Kosten: € 240,- (incl. BTW)
Aantal bijeenkomsten: 6

Literatuur (aanbevolen)
Antony Beevor, De strijd om Spanje. De Spaanse Burgeroorlog 1936-1939, Ambo/Anthos 2011.
Paul Preston, Een kleine geschiedenis van de Spaanse Burgeroorlog. Ambo/Anthos 2012
Code: 1922FR

Vanaf september 2019 bij Erasmus Academie:

Filosofie studeren in modules

**'Afstand scheidt enkel de lichamen,
niet de geesten.'**

Desiderius Erasmus (1469-1536)

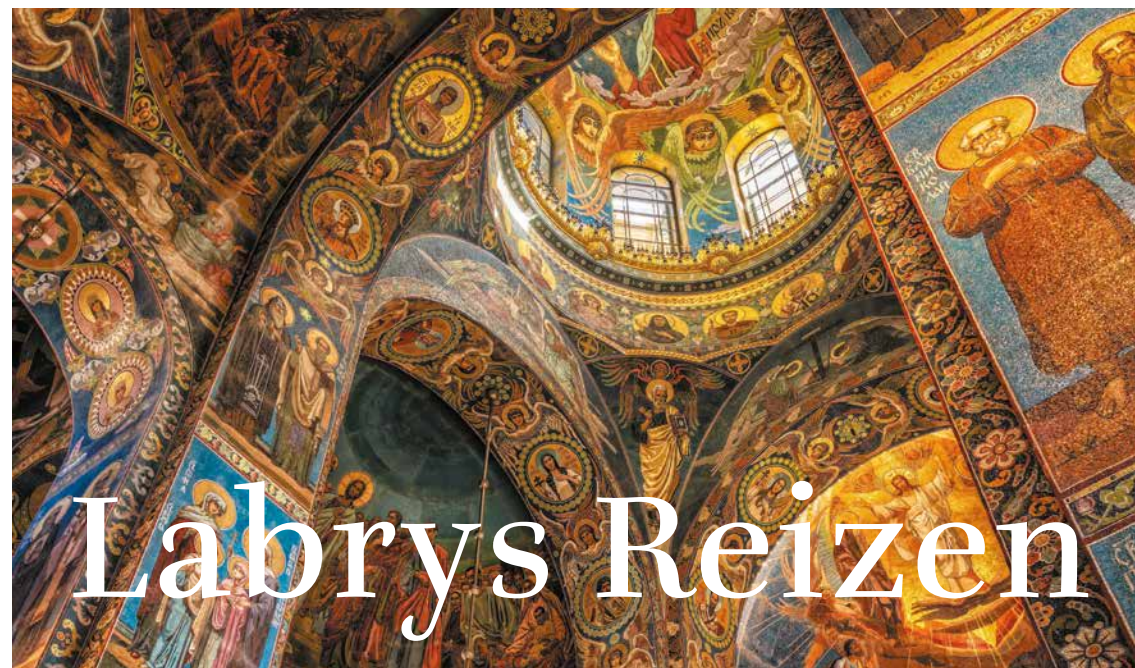
Schrijf u nu in voor cursussen filosofie en schuif aan bij één van de beste opleidingen van Nederland.

- De individuele cursussen filosofie zijn toegankelijk voor iedereen
- Er gelden geen formele toelatingseisen
- U kiest de cursussen waarin u bent geïnteresseerd
- U betaalt geen collegegeld, maar betaalt per cursus
- U volgt onderwijs bij één van de beste opleidingen van Nederland*
- U heeft de mogelijkheid het bachelordiploma Wijsbegeerte te halen

Voor meer informatie en direct inschrijven:

www.erasmusacademie.nl/filosofie

* Deze opleiding is in 2017 door de Keuzegids Universiteiten bekroond met het predikaat TOP-opleiding.

Labrys Reizen

Exclusieve groepsreizen

COMFORTABEL REIZEN MET GELIJKGESTEMDEN

VERDIEPING IN KUNST, CULTUUR EN NATUUR

ACADEMISCHE REISLEIDING

Labrys Reizen

Regelmatig organiseren wij reizen onder leiding van Hovo-docenten als drs. Hein L. van Dolen, drs. Krzysztof Dobrowolski-Onclin, dr. Yvette de Groot en drs. Judith Janssen.

Alle reizen zijn inclusief CO₂-compensatie.

Kunstgeschiedenis

Roma femminile

Een frisse blik op de eeuwige stad

Drs. Marian van Caspel-van Til

Rome associëren we met mannelijkheid: keizers, gladiatoren en pausen. Ook de stichter was een man. Maar deze Romulus was een afstammeling van Venus, de godin van de liefde, van Amor. Als je Roma achterstevoren leest, kom je bij de liefde uit. 'Het vrouwelijke' als ingang tot Rome geeft een nieuwe kijk op de stad.

Tijdens deze cursus verkennen we de vrouwelijke kwaliteiten van de stad aan de hand van kunst- en cultuurhistorische voorbeelden. De grootste Egyptische tempel van het oude Rome was gewijd aan de Egyptische godin Isis, die zeer populair was onder de Romeinen. Het 'vrouwelijk-goddelijke' nam in christelijke tijden de vorm van Maria aan. In de cursus is er aandacht voor de Santa Maria Maggiore en Santa Maria in Trastevere.

De Vestatempel op het Forum Romanum herinnert aan de Vestaalse maagden, die in de Romeinse tijd de belangrijkste vrouwen van Rome waren. Een van de Vestaalse maagden was Rhea Silvia, zij brak de belofte van kuisheid en werd de moeder van Romulus en Remus.

Anna Magnani speelde onder meer 'mamma Roma' in de gelijknamige speelfilm van Pasolini. Voor velen is zij de belichaming van Rome, de essentie van de Romeinse ziel. De stad had ook een eigen godin, Dea Roma, zij werd vereerd in de reusachtige tempel van Venus en Roma.

Drs. Marian van Caspel-van Til is kunsthistorica. Vanuit haar bedrijf Kunst in verbinding geeft zij lezingen en cursussen, veelal op het raakvlak van kunst, religie en spiritualiteit. Voor Labrys Reizen begeleidt zij reizen naar Italië en Frankrijk. Voor Labrys Reizen begeleidt zij reizen naar Italië en Frankrijk. Voor november 2020 staat de reis Roma femminile op het programma.

Data: 7, 14 en 21 april 2020

Dag en tijd: Dinsdag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 135 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 3

Bijzonderheden

De docent organiseert een korte studiereis naar Rome begin november 2020. Meer info tijdens de cursus.

Code: 1922LR

Kunstgeschiedenis

Maak kennis met de moderne kunst vanaf 1970

Drs. Krzysztof Dobrowolski-Onclin

Moderne kunst lijkt zich soms te moeten verdedigen alsof het groente en fruit is. 'Waar is het goed voor?', 'Dat kan mijn kleine zusje ook', 'Het is een linkse hobby' en 'Is het kunst of kan het weg?' zijn slechts enkele kreten die de moderne kunst als futiel, raar of elitair wegzetten.

Toegegeven, er zijn schilderijen, beelden en video's die zich niet vanzelf in een warm plekje onder je hart nestelen, maar die desondanks als belangrijk worden beschouwd. Het doet er wel toe wie ze als belangrijk beschouwt. Beatrix Ruf, oud-directeur van onder meer het Stedelijk Museum, heeft bijvoorbeeld een grote invloed op de opinie in de kunstwereld. Het doet er ook toe welk museum of welke galerie iets tentoonstelt en in welke stad het gebeurt. Zo ontstaat de canon.

Met het bovenstaande in ons achterhoofd, gaan we op zoek naar een omschrijving van kunst. Niet naar de definitie van kunst, want die bestaat niet. Bovendien kijken we hoe een kunstwerk dan wel een kunstenaar groot en beroemd wordt. We gaan de canon van de westerse kunst vanaf ca. 1970 doornemen, maar het blijft niet bij de canon alleen. Ook minder bekende en onbekende namen komen aan de orde. We zullen diverse huidige stromingen en technieken onder de loep nemen: video, computer en performance kunst. En natuurlijk komt ook de vraag ter sprake: 'waar is het allemaal goed voor?'

Drs. Krzysztof Dobrowolski-Onclin studeerde kunstgeschiedenis en Franse letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam, Paris IV-Sorbonne en de Jagielloński in Krakau. Sinds 2006 is hij onder de naam Bureau Boeiend werkzaam als zelfstandig docent kunstgeschiedenis en verzorgt cursussen, lezingen, excursies en reizen. Voor zijn vrijwilligerswerk voor het COC is hij benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Data: 5, 12 februari, 4, 11 en 18 maart 2020

Dag en tijd: Woensdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 205 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 5

Code: 1923CR

Kunstgeschiedenis

2020: Het Raphael jaar

Een eerbetoon aan een grootmeester

Drs. Ernest Kurpershoek

Vijfhonderd jaar geleden overleed op 37 jarige leeftijd Rafael, een van de grootste kunstenaars uit de geschiedenis. Hij werd toen bijgezet in het Pantheon in Rome, een uniek eerbetoon aan een kunstenaar.

Het 500^e sterftejaar is een goede aanleiding voor een overzichtscursus over Rafael. Daarin proberen we wat te krijgen op het geheim van zijn unieke vermogen zich te blijven ontwikkelen. Het is moeilijk voorstelbaar dat de intieme, verfijnde schilderijtjes uit zijn leerperiode bij *Perugino* door dezelfde hand zijn geschilderd als de latere monumentale werken waarmee Rafael de concurrentie aanging met Leonardo da Vinci en Michelangelo.

We besteden ook aandacht aan andere aspecten van zijn carrière. Zo maakte Rafael ook architectuur ontwerpen, hij was de stadsarcheoloog van Rome en vervulde functies vergelijkbaar met die van de huidige welstandscommissie en monumentenzorg. En tenslotte was hij manager van een groot commercieel artistiek bedrijf met talloze leerlingen en specialisten. Mede door gravures van *Marcantonio Raimondi* naar het werk van de meester kende dit bedrijf een groot internationaal verspreidingsgebied. Via de kunst van Rafael krijgen we daarom ook inzicht in de 16^e-eeuwse Europese kunst in het algemeen.

Drs. Ernest Kurpershoek is kunsthistoricus gespecialiseerd in de Italiaanse renaissance. Hij is een ervaren docent, reisleader en publicist.

Data: 3, 10, 17 februari, 2 en 9 maart 2020

Dag en tijd: Maandag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 205 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 5

Bijzonderheden

Ernest Kurpershoek zal 21-25 maart 2020 een reis begeleiden naar het Rome van Rafael, waar ook een tentoonstelling over de kunstenaar wordt georganiseerd.

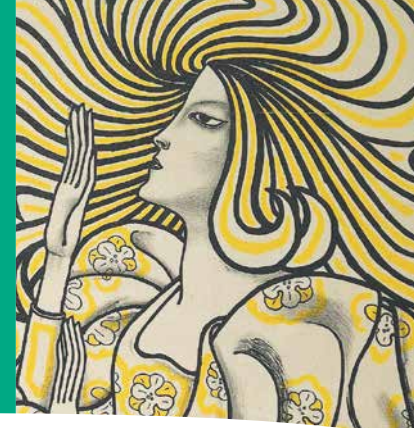
Code: 1921DR

Kunstgeschiedenis

Art Nouveau & Jugendstil

De opkomst en bloei van een nieuwe internationale stijl

Dr. Zoran Kwak

Kort nadat de Art Nouveau omstreeks 1890 opkwam in Frankrijk en België, werd deze nieuwe stijl omarmd door kunstenaars, ontwerpers en architecten uit de rest van Europa en de VS. De nieuwe vormtaal van de Art Nouveau of Jugendstil bood met haar gebogen lijnen, dynamiek, asymmetrie en organische decoraties een alternatief voor het academisme en de neostijlen van de 19de-eeuwse kunst en architectuur. De Art Nouveau doorbrak de traditionele grenzen tussen verschillende kunstvormen. Met een ongekeerde creativiteit werden schilderijen, sculpturen, woonhuizen, lampen, sieraden, servies en illustraties uitgevoerd in de nieuwe stijl.

De Art Nouveau verscheen in zeer uiteenlopende gedaanten in verschillende landen. Deze varieerden van flamboyant en zwierig tot sober en geometrisch. Al deze kunstenaars - Gaudí, Horta, Toorop, Klimt, Mackintosh, Guimard en vele anderen - waren vooral beïnvloed door één gedachte: de wereld verbeteren en verfinaaien.

De volgende onderwerpen komen aan bod:

- De inspiratiebronnen voor de Art Nouveau, zoals William Morris en de Arts and Crafts movement, de Pre-Raphaëlieten, de Symbolisten, de natuur en het Japonisme
- Toepassingen van de Art Nouveau in beeldende kunst, architectuur en decoratieve kunst
- Overeenkomsten en verschillen per land: van Nederland en België tot de VS
- De nawerking van de Art Nouveau

Dr. Zoran Kwak is kunsthistoricus, in 2014 gepromoveerd aan de UvA op een proefschrift over Nederlandse keukentaferelen uit de Gouden Eeuw. In 2015 richtte hij het Mercury Institute of Fine Arts op, waar hij werkt als onderzoeker en docent. Hij werkte o.a. voor het Mauritshuis.

Data: 17, 24, 31 maart, 7, 14, 21 april,

12, 19 en 26 mei 2020

Dag en tijd: Dinsdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 360 (incl. BTW en excursie)

Aantal bijeenkomsten: 9 (inclusief excursie)

Code: 1922KR

Kunstgeschiedenis

Kunst van nu in het Witte de Withkwartier van Rotterdam

Milou Terpstra MA

Weet u niet precies wat u aan moet met hedendaagse kunst? Of betrappt u zichzelf er soms op dat u denkt: "die kunst van nu, dat is niks voor mij"? Zonde! Hedendaagse kunst kan ons veel vertellen over onszelf en de wereld waarin we leven.

In deze cursus wordt u –letterlijk- meegenomen in de wondere wereld van de kunst van nu. Hedendaagse kunst gaat over het leven in het hier en nu, maar ook over toekomstdromen en leren van het verleden. Toch is hedendaagse kunst soms ook moeilijk te (be)grijpen. Hoe moet u de kunstwerken nu interpreteren? Hoe kunt u zich ertoe verhouden? In deze cursus staat het ervaren en interpreteren van hedendaagse kunst centraal en worden u handvatten en basis-kennis toegereikt om hedendaagse kunst optimaal te ervaren.

De cursus bestaat uit drie colleges over hedendaagse kunst en drie excursies naar een hedendaagse kunsttentoonstelling in Rotterdam. De colleges bieden uitleg en houvast voor het tentoonstellingsbezoek. Tijdens de excursie krijgt u een rondleiding in de tentoonstelling door de docent. De kunstinstellingen die op het programma staan, zijn MAMA, Witte de With for contemporary art en A Tale of a Tub.

In deze cursus staat het ervaren en interpreteren van hedendaagse kunst centraal en worden u handvatten en basiskennis toegereikt om hedendaagse kunst optimaal te ervaren.

Milou Terpstra MA is kunsthistoricus en is gespecialiseerd in hedendaagse kunst en kunsteducatie. Ze werkt als educatiemedewerker voor TENT en A Tale of a Tub. Daarnaast is ze projectleider van 100% Hedendaags, een educatieve excursie over hedendaagse kunst voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs.

Data: 19, 26 maart, 2, 9, 16 en 23 april 2020
Dag en tijd: Donderdag 13.30 – 16.00 uur
Locatie: Woudestein

Kosten: € 240 (incl. BTW)
Aantal bijeenkomsten: 6
Code: 1924MR

Media en communicatie

Practicum

Journalistiek schrijven

Leer compact, helder formuleren voor een doelgroep

Hans Maas en Maurice Geluk MSc

Door deze praktische, interactieve workshop krijgt u journalistieke schrijfvaardigheid. Het schrijven van reisverslagen, nieuwsbrieven, groepsmails, blogs, columns of bijdragen voor websites, kranten of bladen vraagt om een geslepen pen.

Wie gelezen wil worden, moet klare taal gebruiken. Helder, journalistiek formuleren is een vaardigheid die het beste op maat kan worden bijgebracht door een ervaren journalist die ook heeft bewezen les te kunnen geven. Om voldoende persoonlijke aandacht te kunnen geven, is in de cursus slechts plaats voor een beperkt aantal deelnemers.

De cursus besteedt ook aandacht aan interviewtechniek. Alle genres van de geschreven journalistiek komen aan bod, hoewel uiteraard niet eenieder op alle onderdelen moet of kan oefenen.

Hans Maas was van 2003 tot 2016 stafdocent van de PDOJ, de postacademische opleiding journalistiek van de Nederlandse dagbladen en de Erasmus Universiteit. Daarvoor werkte hij voor Het Vrije Volk, Rotterdams Dagblad en AD, als verslaggever, chef van veel redacties en adjunct-hoofdredacteur. Van 1999 tot 2016 schreef hij een wekelijkse column in het AD/Rotterdams Dagblad.

Maurice Geluk MSc is journalist. Zijn artikelen verschenen onder meer in Het Financieel Dagblad en NRC Handelsblad. De laatste tijd is hij vooral actief voor de onderzoeksredactie van Vers Beton, een online Rotterdams tijdschrift. Studeerde af als bestuurskundige aan de Erasmus Universiteit en volgde daar in 2014 een postdoc journalistiek, de PDOJ.

Data: 5, 12, 19, 26 maart, 2, 9, 16 en 23 april 2020
Dag en tijd: Donderdag 13.30 – 16.00 uur
Locatie: Woudestein
Kosten: € 450 (incl. BTW)
Aantal bijeenkomsten: 8

Bijzonderheden
Deze cursus is enkel bij Hovo Rotterdam te volgen. Er is slechts plaats voor 20 studenten. U wordt persoonlijk begeleid door de docenten.

Studiebelasting
U maakt in deze cursus 4 kleine en 4 grotere schrijfopdrachten. Deze worden nagekeken door oud eindredacteur Hans Maas en journalist Maurice Geluk.
Code: 1924NR

Muziekwetenschappen

Cursus Concertant

Live muziek in diverse Rotterdamse kerken!

Drs. Kees Wisse

Opnieuw een editie van de inmiddels langlopende serie Cursus Concertant. Een middag lang krijgt u een uitgebreide en gevarieerde uitleg over een prachtig muziekstuk. Die wordt live gespeeld door studenten in de afstudeerfase van het Rotterdams en Haags Conservatorium.

Tijdens de bespreking heeft u de bladmuziek bij de hand zodat u alles precies kunt volgen, of het nu om het hele stuk gaat, om een lijntje, een motiefje, een thema of een ander detail uit de muziek. Zo krijgt u een zeer gedetailleerd beeld van de compositie. Als vanouds vinden twee afleveringen van de cursus plaats in de Pelgrimvaderskerk in Delfshaven, een locatie die ook als concertpodium bekendheid geniet. Maar één middag zijn we uitgenodigd in de Rotterdamse Laurenskerk, waar het grote orgel centraal zal staan.

Programmering (onder voorbehoud):

- **3 februari Haydn:** *Divertimento in Es* voor hoorn, viool en cello. Heerlijk ontspannen muziek die op het eerste gehoor argeloos eenvoudig klinkt, maar ongehoord geraffineerd in elkaar zit.
- **2 maart Vierne of Widor:** een deel uit een orgelsymfonie, in overleg met de organist. Deze bijeenkomst vindt plaats in de Laurenskerk, waar de groots opgezette stijl van deze laat-Romantische Franse orgelmuziek het beste tot zijn recht komt.
- **30 maart Buxtehude:** Cantate Herr, wenn ich nur dich habe, voor sopraan, twee violen en continuo: Een prachtige korte cantate in de stijl zoals die in de jaren voor Bach werd vormgegeven.

Drs. Kees Wisse studeerde van 1980 tot 1987 musicologie aan de Rijksuniversiteit van Utrecht. Hij was lange tijd als staffunctionaris verbonden aan het Rotterdams Philharmonisch Orkest en als artistiek adviseur bij Holland Symfonia. Hij heeft een intensieve praktijk opgebouwd met lezingen, cursussen, concertinleidingen, concertpresentaties en programmatievoorlichtingen. Hij werkt o.a. voor het Nederlands Philharmonisch Orkest, het Gelders Orkest, de Laurenskerk Rotterdam, de Doelen in Rotterdam.

Data: 3 februari, 2 maart en 30 maart 2020

Dag en tijd: Maandag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Pelgrimsvaderkerk en Laurenskerk te Rotterdam

Kosten: € 135 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 3

Code: 1921BR

Muziekwetenschappen

Mahler en zijn Muziek

Ontdek en verdiep u in de muziek van Gustav Mahler

Drs. Kees Wisse

Voor de derde maal pakt het Concertgebouw in mei 2020 groots uit met een Mahlerfestival. Beroemde orkesten van over de hele wereld en een groot aantal uitgelezen zangers en instrumentalisten laten vrijwel alle noten van Mahler horen. Dat is mogelijk als je bedenkt dat het totale oeuvre van Mahler niet eens zo groot is. Slechts negen en een halve symfonie, een handvol liederen voor orkest en een pianokwartet, dat is alles wat hij componeerde. Maar zijn werk staat wel eenzaam aan de top in het symfonische repertoire van de jaren rond 1900. Er is geen componist die de grootsheid en de essentie van het fenomeen symfonie en orkestlied beter tot in elk detail wist uit te diepen dan Mahler.

Dat maakt het beluisteren van zijn muziek niet altijd eenvoudig. De veelheid aan thema's en motieven, de oneindige klankkleuren en het subtiele lijnenspel dwingen de toehoorder tot uiterst geconcentreerd luisteren, waarbij zelfs bij herhaald luisteren steeds nieuwe dingen te ontdekken zijn.

In deze cursus gaan we op zoek naar de noten achter de prachtige klanken van Gustav Mahler. In negen colleges bekijken en beluisteren we een substantieel deel van zijn oeuvre. Dat gebeurt aan de hand van een aantal uitgebreide geluidsfragmenten die we ook met partituur en tekst bekijken. Zo kunnen we ontdekken hoe Mahler omging met elementen als melodie, harmonie ritme en vooral klank. En ook krijgen we inzicht hoe Mahler als componist precies te werk ging en hoe hij de muziek wilde laten klinken zoals hij dat voor ogen had.

Drs. Kees Wisse studeerde van 1980 tot 1987 musicologie aan de Rijksuniversiteit van Utrecht. Hij was lange tijd als staffunctionaris verbonden aan het Rotterdams Philharmonisch Orkest en als artistiek adviseur bij Holland Symfonia. Hij heeft een intensieve praktijk opgebouwd met lezingen, cursussen, concertinleidingen, concertpresentaties en programmatievoorlichtingen. Hij werkt o.a. voor het Nederlands Philharmonisch Orkest, het Gelders Orkest, de Laurenskerk Rotterdam, de Doelen in Rotterdam.

Data: 21, 28 januari, 4, 11, 18 februari, 3, 10, 17 en 24 maart 2020

Dag en tijd: Dinsdag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 355 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 9

Literatuur

Reader, samengesteld door de docent

Code: 1922CR

Sociale Wetenschappen -
Internationale betrekkingen

Leergang

Internationale Betrekkingen

Deel 2: Van 1800 tot heden

Prof.dr. Peter Demant

Hoe is de wereldpolitiek met zijn moeizaam samenlevende en vaak conflicterende staten tot stand gekomen? Hoe keek men in het verleden aan tegen de dilemma's van oorlog en vrede? En hoe verklaren wij tegenwoordig de grote historische omslagen? De voornaamste etappes in een zoektocht naar internationale co-existentie.

Geschiedenis der internationale betrekkingen (IB) analyseert hoe de wereldpolitiek van vandaag tot stand is gekomen. Behalve veldheren en diplomaten spelen ook uitvinders, migranten en revolutionairen hun rol. IB gaat over de ambities en trauma's van Hitler en Stalin, maar ook over groei en crisis der democratie, over penicilline en computers, globalisering van kapitaal en arbeid, en de terugkeer op het wereldtoneel van China en de islam. Bovenal is het een zoektocht naar hoe staten en volken met elkaar leerden samenleven: een weg van vallen en opstaan. Het tweede deel van deze dubbelcursus (ook voor nieuw instappende geïnteresseerden goed te volgen!) ontwaart verder de grote lijnen van dit proces, zonder "eurocentrische" oogkleppen, blind optimisme of pessimisme, maar mét aandacht voor de belangrijkste denkers van toen en nu.

Na afloop van deel II heeft u zich een globaal inzicht eigen gemaakt in de hoofdlijnen van de ontwikkeling van de internationale betrekkingen van de afgelopen twee eeuwen. De exacte opbouw van de cursus vindt u op onze website.

Prof.dr. Peter Demant studeerde Geschiedenis en promoveerde aan de Universiteit van Amsterdam. Hij is gespecialiseerd in het Midden-Oosten, was als onderzoeker verbonden aan de Hebreeuwse Universiteit van Jeruzalem en doceerde Internationale Betrekkingen aan de Universiteit van São Paulo, Brazilië.

Data: 4, 11, 18 februari, 3, 10, 17, 31 maart, 7, 14 en 21 april 2020

Dag en tijd: Dinsdag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 375 (incl. BTW en reader)

Aantal bijeenkomsten: 10

Bijzonderheden

U krijgt bij het eerste college een reader uitgereikt.

Literatuur (aanbevolen)

Adam Watson, *The Evolution of International Society: A comparative historical analysis*. Oxford and New York: Routledge, 2009 (2nd ed.);

Code: 1922DR

Sociale Wetenschappen - Criminologie

De meerwaarde van 'resilience' voor het organiseren van veiligheid

Dr. Juul Gooren

Hoe kunnen we omgaan met veiligheidsrisico's? Er zijn vijf verschillende stadia waarin iets gedaan kan worden aan een onveilige situatie.

Bij *pro-actie*, het eerste stadium, draait het om structurele oorzaken wegnemen zodat er geen risico's meer zijn. Denk aan het investeren in opvoeding of het vervangen van gevaarlijke machines. Het vijfde en laatste stadium bestaat uit *nazorg*, wat betekent dat activiteiten moeten worden ondernomen om terug te keren naar het 'normale'.

De nadruk op *pro-actie* en *nazorg* betekent een veerkrachtig beheer van risico's. Het staat voor de mogelijkheid van systemen, organisaties en mensen om lering te trekken uit tegenslag. Bij *resilience* gaat het in essentie om de weerbaarheid van wijken en organisaties in een dynamische omgeving. Het negeren van het onbekende en het beschouwen van risico's als uitsluitend negatief kan schadelijk zijn voor de groei en ontwikkeling.

In deze cursus zullen we nagaan wat dit betekent voor professionals in een stedelijke en bedrijfsmatige context. Hoe betrekken wijkagenten zoveel mogelijk belanghebbenden via contacten met bewoners en hoe doen lijnmanagers iets soortgelijks met contacten op de werkvloer? Wat kunnen wijken en organisaties van elkaar leren?

Dr. Juul Gooren studeerde criminologie en strafrecht aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en promoveerde aan de Universiteit Leiden. Hij is hogeschool docent/onderzoeker voor de opleiding Integrale Veiligheidskunde aan de Haagse Hogeschool.

Data: 2, 9, 16 en 23 april 2020

Dag en tijd: Donderdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 170 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 4

Code: 1924DR

Sociale wetenschappen - Politicologie

Battle for the White House 2020

Wie daagt Trump uit?

Tanja Groenendijk – de Vos MA

Met de Amerikaanse werkloosheid historisch laag en inlossen van de 2016-verkiezingsbeloftes van belastingverlaging, aanpak China, immigratie, verhuizing ambassade naar Jeruzalem en de benoeming van conservatieve rechters, scoort de Republikeinse president Donald Trump hoog bij zijn achterban en lijkt zijn herverkiezing een gelopen race. Of wordt het weer een nek-aan-nek race met cruciale staten?

Begin 2020 starten de voorverkiezingen voor de Democratische frontrunner. Een baaiend aan kandidaten heeft zich verkiesbaar gesteld: (getinte) vrouwen, hispanics, LBTG's, en (getinte) mannen. De 70-plussers doen het goed in de peilingen met een variëteit aan (linkse) ideeën. Wie krijgt de steun om het op te nemen tegen Trump? Met hoeveel kans? En wie neemt de moeite om te gaan stemmen op de tegenkandidaat?

In drie colleges wordt inzicht gegeven in het proces van de Amerikaanse voorverkiezingen voor het presidentschap, hoe kom je op het stembiljet, wie mag zijn stem uitbrengen en welke mechanismen spelen een rol. In de maand februari 2020 vindt de eerste confrontatie plaats in de bekende staten Iowa en New Hampshire, waardoor het eerste beeld ontstaat. Daarna volgen in rap tempo primaries en caucussen per staat. Welke trends? Welke verkiezingsboodschap telt en wie wordt geloofwaardig geacht? Wat betekent dat voor de centrale verkiezingen, de strijd om het Witte Huis op dinsdag 3 november 2020?

Bereid u voor op de *Battle for the White House* door in het voorjaar 2020 deze cursus te volgen!

Tanja Groenendijk - de Vos MA is Amerikanist. Ze is bestuurslid van de Atlantische (onderwijs) commissie, gericht op het vergroten van kennis/debat rondom actuele internationale veiligheidsvraagstukken. Als gastdocent verzorgt ze lezingen en cursussen over het Amerikaanse politieke systeem, verkiezingen en de Amerikaanse-Nederlandse relatie in brede zin.

Data: 20 februari, 5 en 12 maart 2020

Dag en tijd: Donderdag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 135 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 3

Code: 1924JR

Tanja Groenendijk – de Vos MA
Hovo docent

De ecologie van het Internet

Internet, data & privacy – deel 2

Freek de Haan MSc

In het eerste deel van deze leergang zijn we ingegaan op de politieke en ideologische kant van het Internet. Dit deel gaat over de 'ecologie' van het Internet; over hoe Internet onze fysieke wereld hervormt.

Het Internet wordt vaak voorgesteld als luchtledige wereld, een ideële 'cyberspace'. Maar hoe vormt het de materiële werkelijkheid?

We zien dat fysieke winkels worden vervangen door webshops. En wat doet het Internet, met al haar warmte uitstoot en electriciteitverbruik, met ons milieu? En wat is eigenlijk de impact van het Internet op onze eigen dagelijkse ecologie en ons lichaam? Slaap- en concentratieproblemen nemen toe, komt dat door ons Internetgebruik?

Het Internet zorgt tegelijkertijd voor een razendsnelle verspreiding van gedurfde ideeën over verandering die wellicht nodig zijn voor het voorkomen van een mondiale klimaatcrisis. Maar terwijl de filmpjes van Greta Thunberg viraal gaan gebeurt er nog te weinig in de materiële werkelijkheid.

Tegelijkertijd ontdekken we dat het Internet misschien wel helemaal niet echt een menselijke uitvinding is. Wetenschappers begrijpen steeds meer dat informatie een basiselement van ons universum is, naast materie en energie, en dat bomen het Internet al vóór ons al hadden uitgevonden (het zogenoemde Wood Wide Web).

Is een meer symbiotische relatie mogelijk tussen kunstmatige- en natuurlijke intelligentie? Moeten we voorbij de tegenstelling technologie-natuur denken? Misschien zijn wij als mens altijd al 'vernetwerkt' geweest. Kortom, wat betekent het Internet eigenlijk in materiële zin? Hoe verhoudt het zich tot natuur en mens? In deel twee van deze leergang over het Internet, data en privacy duiken we verder in de gevolgen van de opkomst van het Internet.

De insteek van deze cursus is interdisciplinair, multimediaal en onderzoekend van aard. Onze vraagstukken eisen ook een dergelijke aanpak. U krijgt de nieuwste inzichten, onderzoeken en diverse visies aangereikt om zelfstandig een oordeel te vormen over de uitdagingen van de 22^e eeuw.

Freek de Haan MSc studeerde en doceerde sociologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij is nu postdoctoraal researcher bij RSM (Rotterdam School of Management).

Data: 24, 31 maart, 7, 14, 21 april, 12, 19 en 26 mei 2020

Dag en tijd: Dinsdag 13.30 - 16.00 uur

Locatie: Woudestein en diverse instellingen zoals Het Nieuwe Instituut, V2.

Kosten: € 310 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 8

Bijzonderheden

Deze cursus sluit aan bij projecten en initiatieven in de kunst, wetenschap en technologie. Hierover kunt u meer informatie vinden op onze website zodra wij onze samenwerkingsverbanden hebben bevestigd.

Code: 1922ER

Sociale wetenschappen - Sociale wetenschappen

Klimaat en transitie: onderzoek en activisme voor een duurzame toekomst

Prof.dr. Derk Loorbach,
Mr.dr.s. Marjan Minnesma MBA, e.a.

We leven in tijden van transitie en de hele samenleving lijkt in beweging te zijn: energie, mobiliteit, voedsel en grondstoffen. Maar wat drijft die transities en wat drijft de mensen die zich ervoor inzetten of zich er juist tegen verzetten? En wat kunnen wij doen, als individu, als consument of als groep?

In de cursus gaan we de diepte in en kijken naar de dynamiek van grote maatschappelijke veranderingen en het actieonderzoek gericht op het versnellen van duurzaamheidstransities van het gespecialiseerde instituut DRIFT (onderdeel van de EUR). Maar we gaan ook de confrontatie aan met de praktijk en nemen u mee in de versnellingsstrategie van Urgenda. Het beroemde klimaatvonnis zet de Nederlandse politiek op scherp en misschien wel buitenspel: hoe kon het zover komen en wat is de impact?

Vervolgens gaan we concreet naar de praktijk van duurzaamheidstransities met mobiliteit en voedsel. Amsterdam en Rotterdam hebben al aangekondigd dat na 2030 geen fossiel auto meer de stad in komt, wat komt er allemaal kijken bij deze transitie? Met de stikstofdiscussie is de transitie in de landbouw weer prominent op de agenda gekomen. Het boerenverzet tegen nog meer beleid en regels versus de beweging richting een plantaardig dieet en natuur-inclusieve landbouw. We weten al lang dat de intensieve monocultuur en veehouderij desastreus uitpakt voor de biodiversiteit, dus waarom is het dan zo moeilijk te veranderen? Waar zitten de goede voorbeelden? En wat kunnen wetenschap, activisme en de consument betekenen?

In deze cursus wordt u ook verwacht zelf aan de slag te gaan met uw eigen transitieplan. Waar bevindt u zich in transitie? Heeft u uw hele leven voor de groei en op de pof geleefd en bent u zich pas recent bewust geworden van de uitdagingen? Of vecht u al uw hele leven voor meer natuur en een lage voetafdruk? In de eerste vier sessies volgt u interactieve colleges van Derk Loorbach (DRIFT), Marjan Minnesma (Urgenda), Geert Kloppenburg, Sarah Rach (DRIFT), Hanneke van Ormondt en Aniek Hebinck (DRIFT). De vijfde bijeenkomst is ingericht als een interactief transitiegesprek over klimaatverandering en transities, en krijgt u de kans om zelf en met elkaar uw eigen transitieplan te delen.

Data: 20, 27 maart, 3, 17 en 24 april 2020

Dag en tijd: Vrijdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 205 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 5

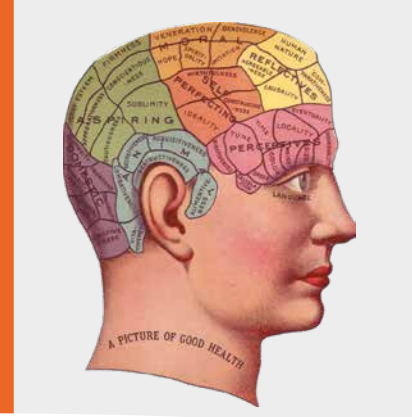
Code: 1925DR

Sociale wetenschappen - Psychologie

Leergang

Inleiding in de psychologie

Dr. Andreas Wismeijer

De succesvolle leergang psychologie start vanaf januari 2020 opnieuw! Maak kennis met de meest elementaire psychologische theorieën en inzichten. U leert alles over de belangrijkste theorieën rondom menselijk gedrag en krijgt grip op psychologie als wetenschappelijke onderzoekspraktijk.

In deze inleidende cursus ontdekt u hoe de belangrijkste componenten van onze psyche zijn opgebouwd, hoe ze werken en hoe ze onze werkelijkheid bepalen die wij dagelijks ervaren. Na een kort overzicht van de geschiedenis van de psychologie als wetenschap en hoe psychologisch onderzoek tot stand komt en bespreken we de belangrijkste psychologische componenten die kenmerkend zijn voor de mens, zoals de zintuiglijke waarneming, ons bewustzijn, taal, leren, en persoonlijkheid.

Het zal gedurende de cursus geleidelijk helder worden dat van het waarnemen van een objectieve werkelijkheid, hoe basaal ook, geen sprake is en dat we niet om individuele verschillen heen kunnen. Met deze leergang, waarvan de verschillende cursussen afzonderlijk te volgen zijn, krijgt u grip op de psychologie als wetenschappelijk én praktisch domein. U verwerft kennis rondom alle aspecten van de psychologie die u in staat stelt boeken, podcasts, artikelen en nieuws in context te plaatsen.

Dr. Andreas Wismeijer heeft na zijn afstuderen aan de Universiteit van Tilburg zes jaar aan de Vrije Universiteit van Barcelona gewerkt als docent en onderzoeker. Zijn onderzoek richt zich met name op de persoonlijkheidspsychologie en de relatie tussen het hebben van geheimen en welzijn.

Data: 16, 23, 30 januari, 6, 13 februari, 5, 12, 19, 26 maart en 2 april 2020

Dag en tijd: Donderdag 10.00 – 12.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 345 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 10

Literatuur (aanbevolen)

Zimbardo, P. G., Johnson, R. L., & McCann, V. (2013). Psychologie. Een inleiding. Amsterdam: Pearson Benelux.

Code: 1924AR

Sociale wetenschappen - Avondcollege
Psychologie

De waarheid over liegen en leugendetectie

Een leugentje om bestwil?

Dr. Sophie van der Zee

Iedereen vertelt wel eens een leugentje, maar we vinden het moeilijk om hier eerlijk over te zijn. Liegen heeft namelijk nogal een negatief imago. Mensen zien zichzelf graag als eerlijk, vaak ook eerlijker dan andere mensen. Daarnaast vinden we het erg vervelend als we erachter komen dat iemand tegen ons heeft gelogen. Toch doen we het allemaal. Tegen wie liegen we het meest? Waarom doen we dat? Waarover liegen we? Hoe kunnen we leugenachtig gedrag het beste meten? En zijn onze leugens veranderd nu we steeds vaker digitaal communiceren?

Een deel van de leugens die we vertellen heeft een sociale functie en zorgt ervoor dat we elkaar aardiger vinden. Een ander deel van de leugens wordt echter verteld voor persoonlijk gewin en kan negatieve consequenties hebben voor de gehele maatschappij. Denk bijvoorbeeld aan een zwijgende misdadiger of liegende politicus. Bij dit soort leugens waar veel op het spel staat kan leugendetectie een belangrijke functie vervullen. Want wat is een democratie nog waard als kiezers er niet op kunnen vertrouwen dat politici de waarheid spreken? Hoe zit het precies met de incorrecte beweringen van president Trump? Meer in het algemeen, hoe kunnen we erachter komen of iemand liegt?

In de meeste gevallen hebben mensen de keuze om zich ofwel eerlijk, ofwel oneerlijk te gedragen. Sommige mensen zullen vaker de keuze voor oneerlijk gedrag en liegen maken dan andere mensen. Toch zijn er ook allerlei omgevingsfactoren die beïnvloeden hoe eerlijk we zijn. Heeft u zich ooit afgevraagd waarom er in sommige winkels spiegels of camera's met monitors hangen, waarop mensen zichzelf kunnen zien?

Dr. Sophie van der Zee is universitair docent gedragseconomie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Ze heeft een multidisciplinaire achtergrond in psychologie (BSc, MSc, PhD, docent), informatica (postdoc onderzoeker) en gedragseconomie (universitair docent). Ze doet onderzoek naar liegen, fraude plegen, leugendetectie en geheugendetectie. Voor haar leugenonderzoek is ze in 2018 genomineerd als New Scientist Onderzoekstalent van het jaar.

Data: 19, 26 maart, 2, 9 en 16 april 2020

Dag en tijd: Donderdag 19.00 – 21.00 uur

Locatie: Erasmus University College

Kosten: € 205 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 5

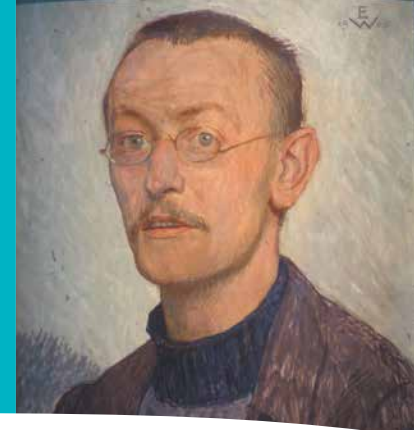
Code: 1924TC

Literatuur

Herman Hesse

Een inleiding tot zijn meesterwerken

Trixie Hölsgens MA

Na een inleidend college, waarin Hermann Hesse geplaatst wordt in de Duitse literatuurgeschiedenis, lezen we gezamenlijk enkele belangrijke werken van deze nobelprijzdrager.

In zijn oeuvre komt de ontmoeting van de mens met zichzelf aan de orde. Veel van de boeken van Hesse gaan over persoonlijke ontwikkeling en groei. Elementen van de romantiek, de klassieke Bildungsroman en (Oosterse) spiritualiteit wisselen elkaar daarbij af en vormen een fascinerende synthese.

De werken die tijdens dit college de revue zullen passeren, zijn: Demian (1919), Siddharta (1922), De Steppenwolf (1927) en Het Kralenspel (1943).

Deelnemers kunnen de vertaling lezen of het Duitse origineel. Tijdens het college wordt met (voornamelijk Nederlandstalige, maar soms ook Duitstalige citaten gewerkt).

Trixie Hölsgens MA is germanist en filosoof. Als docent Taal- en Letterkunde werkte zij eerst bij de opleidingen Duits en Wijsbegeerte van de Universiteit van Amsterdam. Tegenwoordig werkt zij bij de Onderwijsafdeling van het Duitsland Instituut. Daarnaast geeft zij als zelfstandig docent in het volwassenenonderwijs colleges op het gebied van de twintigste-eeuwse filosofie en literatuur.

Data: 7, 14, 21 en 28 april 2020

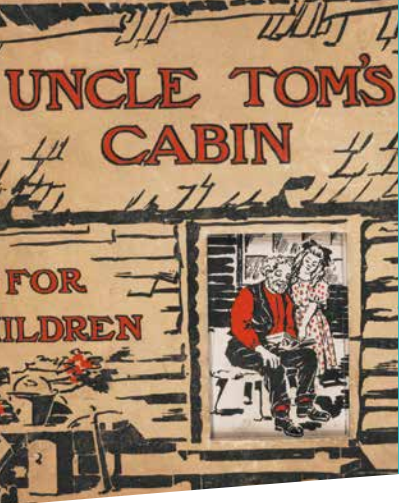
Dag en tijd: Dinsdag 10.30 – 13.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 170 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 4

Code: 1922MR

Literatuur

Het verhaal van twee kanten

Twee literaire perspectieven op één thema

Drs. Lidewijde Paris

Via romans kun je inzicht krijgen in mensen, tijden, landen en ideeën. Met dat idee wordt in deze cursus gespeeld: Twee romans hebben steeds één aspect, thema of idee gemeen maar laten juist verschillende kanten ervan zien. De rode draad is de rol die dat verschil speelt – in hoeverre bepaalt het ons begrip of onze waardering?

Hoe gaan wij, moderne, Nederlandse lezers om met twee verhalen, twee perspectieven op een onderwerp? Wat levert het ons op, om bijvoorbeeld 2 boeken over de slavernij te lezen; vanuit het perspectief van de slaaf en een slavenmeester? Of een boek over de oorlog; het perspectief van de bezetter en de onderworpenen? In interactieve bijeenkomsten – waarbij het fijn is als een of beide boeken zijn gelezen, maar waar dit niet noodzakelijk is – gaat het dwars door tijden, stijlen, ideeën, geslachten en landen. Aan het eind snapt u hoe belangrijk het is wanneer en hoe een verhaal wordt verteld.

Op de website vindt u de indrukwekkende lijst van de romans die we gaan bestuderen. Tip van de docent: het helpt als de cursisten de boeken (deels) hebben gelezen of kennis hebben genomen waar het boek over gaat. In de cursus wordt voorgelezen en veel context gegeven. Kennis van de literaire basistermen is gewenst.

Drs. Lidewijde Paris studeerde Nederlandse Taal- & Letterkunde en Grafische Vormgeving in Utrecht. Ze was oa uitgever van Querido en Uitgeverij Nieuw Amsterdam. Na 25 jaar uitgeverij richtte ze De Lees!ambassade op om het literaire lezen te promoten. Ze is recensent bij Max Nieuwsweekend op NPO 1 Radio, docent aan de Schrijversvakschool en al 13 jaar bestiert ze mede De Literatuurfabriek in Middelburg.

Data: 3, 10, 17 februari, 2, 9, 16, 23 en 30 maart 2020

Dag en tijd: Maandag 13.30 – 16.00 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 310 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 8

Literatuur (aanbevolen)

Lidewijde Paris, "Hoe lees ik?", Meulenhoff

Literatuur (verplicht)

De te behandelen romans, zie website.

Code: 1921GR

Literatuur

De grote roman – de roman in de 19^e en 20^e eeuw

Een selectie van 8 meesterwerken

Drs. Liesje Schreuders

De negentiende eeuw is de eeuw van de grote roman. Als in de achttiende eeuw dit genre in Europa tot wasdom komt, kan niemand nog voorspellen wat een hoge vlucht het in de tweehonderd jaar daarna zal nemen. De roman biedt de lezer persoonlijke ontboezemingen, romantische verhalen, spannende avonturen, historische uitweidingen, politieke en filosofische ideeën, psychologische inzichten, essays en dialogen en dit alles tegelijk.

Aan het begin van de twintigste eeuw treedt er een vernieuwing in de romankunst in: auteurs gaan experimenteren met vorm en taal en verkennen de grenzen van de psychologie. De roman wordt hét middel om zowel een persoonlijk, subjectief verhaal te vertellen, als om een wereldbeeld en tijdgeest op te roepen.

In deze cursus worden de *ins & outs* van zeven klassieke romans behandeld. Er is een selectie gemaakt van meesterwerken uit verschillende landen en/of taalgebieden, die allen de wereldliteratuur op haar kop hebben gezet, en nog altijd beschouwd kunnen worden als het allerbeste op het gebied van vertelkunst en taal.

Multatuli, Tolstoj, Woolf, Austen, Manzoni, Melville en Hamsun zijn de schrijvers die we in deze cursus gaan bestuderen.

Drs. Liesje Schreuders studeerde af in de literatuurwetenschap over de representatie van het Italiaanse karakter in het werk van Couperus en James. Ze vervolgde haar studie in Rome. Voorts voltooide ze een master culturele antropologie en sociologie der niet-westerse samenlevingen met een scriptie over de cultuur van de Vijftigers. Ze publiceerde twee romans en verschillende korte verhalen. Onlangs verscheen van haar een vertaling van 'Finisterre' van Eugenio Montale.

Data: 5, 12, 19 maart, 2, 9, 16, 23 april 2020

Dag en tijd: Donderdag 14.30 – 16.30 uur

Locatie: Woudestein

Kosten: € 275 (incl. BTW)

Aantal bijeenkomsten: 7

Code: 1924PR

Algemene informatie

“Hovo Rotterdam is voor mij een mooie plek, waar ik veel kennis en inspiratie opdoe. Het voegt iets toe, en brengt je bovendien in contact met andere nieuwsgierigen.” Maria Kuster, cursist

Welkom bij de Academie voor een Leven Lang Leren!

De Academie voor een Leven Lang Leren, Hovo Rotterdam, stelt sinds 1988 ieder jaar voor u meer dan 140 programma's samen: in het najaar, voorjaar en een zomers kennisfestival dat drie weken duurt. Wij zijn onderdeel van de academische gemeenschap van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Naast het programma in deze gids organiseren wij ook lezingen, bijzondere bijeenkomsten of andere extra-curriculaire activiteiten. Uitgenodigd worden? Meld u aan voor onze nieuwsbrief bij uw inschrijving of via onze website.

Vragen over uw cursus of wat studeren bij ons inhoudt? Check onze website!

Misschien heeft u nog vragen over de literatuur, een gastdocent of de aangeboden excursie. Bezoek dan onze website; hier vindt u vaak op de cursuspagina meer en uitgebreidere informatie over uw cursus en de docent. Schrijft de docent een relevante column, of heeft de docent een uitgebreidere beschrijving? Dan vindt u deze op onze website. Ook vermelden wij hier eventuele wijzigingen in het programma.

Ook voor alle vragen over uw inschrijving, betaling, onze uitgebreide voorwaarden maar ook een leuk voordeel zoals het aanschaffen van de Studentenkaart van de EUR, checkt u onze website. Wij houden onze informatie altijd actueel.

Nieuwe cursussen, lezingen en andere activiteiten kondigen wij enkel via de nieuwsbrief en website aan. Meld u daarom aan voor onze nieuwsbrief via de website of bij uw inschrijving.

Tip: Snel wegwijs worden? Check onze FAQ (Frequently Asked Questions) en houd ook

onze Facebookpagina in de gaten: [facebook.com/hovorotterdam](https://www.facebook.com/hovorotterdam)

Hovo Cursusbegeleider

Voor ieder programma werft coördinator Klara Jindrova begeleiders. Begeleiders zijn vrijwilligers bij Hovo Rotterdam en erg belangrijk voor de organisatie van ons onderwijs. U bent onze ogen en oren in het onderwijslokaal, een aanspreekpunt voor docent en cursist en signaleert wat er verbeterd kan worden.

Te allen tijde blijft Hovo Rotterdam verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma; u signaleert knelpunten, wij lossen ze op!

Meld u aan als begeleider aan via uw inschrijving of mail naar jindrova@erasmusacademie.nl

Hovo-plusprijs

De Hovo-plusprijs komt ten goede aan het FON Steunfonds Hovo Rotterdam. U bepaalt zelf welk bedrag u betaalt. Wat is het FON Steunfonds? Bekijk de informatie op onze website.

Vrienden van Hovo Rotterdam

Stichting Vrienden van Hovo Rotterdam behartigt uw belangen als cursist bij Hovo Rotterdam. Ook wordt u uitgenodigd voor de Ledenbijeenkomst. Uw input wordt aangeboden en besproken met de directie van Hovo Rotterdam. Donateur worden? Dat kan vanaf € 12 per jaar. Aanmelden kan via de Hovo website of via uw inschrijfformulier.

Heeft u vragen?

Wij staan voor u klaar:

Mail - hovo@erasmusacademie.nl

Telefoon - **010-4082465**

Annuleringsvoorwaarden

a) EA behoudt zich het recht voor om tot 14 kalenderdagen voor de aanvang van de Studieperiode, de Opleiding of een opleidingsactiviteit uit te stellen of geen doorgang te laten vinden indien daartoe door EA voldoende reden wordt geacht. Na ontvangst van de Schriftelijke bevestiging van de Aanmelding is annulering slechts Schriftelijk mogelijk. Telefonische annulering is niet mogelijk.

b) Annulering door Deelnemer van een Opleiding binnen 14 kalenderdagen na verzending van de Schriftelijke bevestiging van de Aanmelding is kosteloos. Daarna, tot aanvang van de Opleiding, is Deelnemer administratiekosten verschuldigd: € 25,- bij annulering in het geval van een Hovo Opleiding.

c) Ingeval van annulering van de Opleiding door Deelnemer na de aanvang van de Studieperiode, heeft de Deelnemer recht op gedeeltelijke restitutie van de cursusprijs. De hoogte van de restitutie wordt bepaald door de cursusprijs van de Opleiding evenredig te verdelen over het totaal aantal opleidingsdagen en te vermenigvuldigen met het aantal opleidingsdagen na datum van ontvangst van Annulering door Deelnemer minus de administratiekosten zoals bedoeld in artikel 7 lid d en e.

d) Ingeval van annulering van de Opleiding door EA heeft Deelnemer recht op terugbetaling van het volledige bedrag. Ingeval de in artikel 4 lid c bedoelde situatie aan de orde is, bestaat geen recht op terugbetaling van het cursusbedrag.

e) Indien Deelnemer het door hem aan EA verschuldigde bedrag reeds heeft voldaan, zal EA het aan Deelnemer toekomende bedrag, met inachtneming van de overige bepalingen van artikel 7 "Annulering", aan Deelnemer terugbetalen op een door Deelnemer aangewezen bank- of girorekening.

Deze Annuleringsvoorwaarden verwijzen naar onze Algemene Voorwaarden. Kijk voor de Algemene Voorwaarden op www.eur.nl/erasmusacademie/over-ons/algemene-voorwaarden

Altijd met korting naar theater!

Hou je meer van aangrijpend toneel, klassieke opera of moderne dans?

Waar je voorkeur ook ligt, met de **TR-pas** bezoek je **Theater Rotterdam** wel heel voordelig.

Probeer 'm nu voor maar **20 euro**, en ga tot het einde van het seizoen altijd met korting naar een voorstelling.

Meer info en voorwaarden: tr.nl/trpas

WIJ ZIJN DE ERASMUS ALUMNI TRUST

De Erasmus Alumni Trust is dé alumni-vereniging van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Voor alumni van alle leeftijden en alle faculteiten. Samen vormen we een netwerk dat zorgt voor een duurzame toekomst van de EUR.
Wij bieden onze leden een uniek netwerk en unieke evenementen op unieke locaties. Voorbeelden?

- **Nieuwjaarsborrel** In 2020 op Erasmus MC met toespraak rector magnificus en rondleidingen door Skills Lab, Spoedeisende Hulp en afdeling Radiologie.
- **Opening academisch jaar 2019** met Slotcollege door hoogleraar in de filosofie prof. dr. Wiep van Bunge, lunch en diner op de universiteit
- **Rotterdam-dag** in 2019 in de Burgerzaal van het Stadhuis met lezingen van wethouder Saïd Kasmi en hoogleraar Liesbeth Noordegraaf.
- **Desiderius-dag** in oktober. In 2019 in Museum Rotterdam met rondleiding en lezing van bijzonder hoogleraar geschiedenis van Rotterdam prof.dr. Paul van de Laar.
- **Welcome Back-programma** kleinschalige evenementen op de universiteit: by high tea met de rector, rondleidingen ECE, Erasmus MC en Woudestein.
- **100-lunchlezingen**

Meer weten of lid worden? www.erasmusalumni.nl

How to get to Erasmus University College

Address

Erasmus University College

Nieuwemarkt 1A

3011 HP Rotterdam

Reception: +31 (0)10 408 9000

E-mail: euc@eur.nl

Metro from Rotterdam Central train station

From Rotterdam Central to Erasmus University College ③, it is a 13-minute trip. Take the metro (direction E Slinge). Switch metros at station Beurs. Follow line A (Nesseland), B (Binnenhof) or C (de Terp) and get off at station Blaak ①.

Walk from Blaak train station

From Blaak trainstation ① it is a 5-minute walk to Erasmus University College. Pass the library, see picture on the right. After the library ②, cross the street, towards the Bagels and Beans café on the corner. Go into the street called Botersloot. The EUC building ③ is in front of you, see picture (100m /350 feet away).

Tram from Erasmus University

Take tram 21 (direction Schiedam Woudhoek) or tram 24 (direction Holy). Get off at Blaak trainstation ①, a trip of around 9-10 minutes.

Plattegrond Campus Woudestein

- Bus
- Metro
- Tram
- Parking
- Tennis courts
- Library
- Food & drinks
- Pay station
- ATM
- Bicycle parking
- Information
- Sport Centre
- Academic ceremonies
- Shops
- Road
- Water
- Buildings
- Footpaths
- Main entrance

Emergency: +31 10 408 11 00

Routebeschrijving

Met de auto

Met de auto Neem vanaf de A-16 (vanaf beide richtingen) de afslag 'Centrum' (afrit nummer 25). Volg de borden 'Erasmus Universiteit'. Ga op de Abram van Rijckevorselweg bij de eerstvolgende verkeerslichten rechtsaf (Burgemeester Oudlaan), daarna de eerste weg rechtsaf en volg het bord Parking Plaza (betaald parkeren).

Met openbaar vervoer

Vanaf Rotterdam Centraal Station

- Tram 7 richting Woudestein. Uitstappen halte Burgemeester Oudlaan
- Tram 21 richting De Esch. Uitstappen halte Woudestein

- Tram 24 richting De Esch. Uitstappen halte Woudestein
- Metro richting Spijkenisse / Slinge. Op station Beurs overstappen op metro richting De Terp, Nesseland of Binnenhof. Uitstappen halte Kralingse Zoom.

Vanaf Rotterdam Alexander

- Metro richting Schiedam Centrum / De Akkers. Uitstappen op station Kralingse Zoom. Dit metrostation ligt op circa 10 minuten loopafstand van de campus.

Of plan uw reis altijd via www.ret.nl of 9292.nl. ZO bent u op de hoogte van alle omleidingen, storingen en reisupdates.

Vrienden Hovo Rotterdam ondersteunt Hovo Rotterdam

Vrienden Hovo Rotterdam is een stichting die de belangen van Hovo cursisten ondersteunt. Via het reductiefonds helpen wij bijvoorbeeld cursisten met een laag inkomen en die toch graag een Hovo-cursus willen volgen.

Word nu ook donateur

Met een jaarlijkse bijdrage van €12 steunt u het werk van Vrienden van Rotterdam. Meldt u nu aan via:

www.hovorotterdam.nl/vrienden-hovo-rotterdam

Inschrijfformulier

Velden met een * zijn verplicht. Onvolledig ingevulde formulieren kunnen niet in behandeling worden genomen. U kunt zich ook inschrijven op www.hovorotterdam.nl

Gegevens deelnemer (in blokletters invullen s.v.p.)

Achternaam*	Gewenste aanhef ☐ Mevrouw ☐ De heer	
Voorletters*	ik ben \geq 50 jaar: ☐ Ja ☐ Nee	
Straat*	Huisnummer*	
Postcode*	Plaats*	
Mobiel nummer	Telefoon	
E-mail		
Graag ontvang ik de Hovo Nieuwsbrief op bovenstaand mailadres ☐ Ja ☐ Nee		

Ik schrijf mij in voor:

Cursuscode (zie studiegids)	Titel programma	Prijs	Plusprijs (hiermee steunt u het Hovo Steunfonds)
		€	€
		€	€
		€	€
		€	€
		€	€
		€	€
Totaalbedrag		€	€

Overig

Ik wil eventueel als cursusbegeleider optreden voor programma(s):

Inschrijfformulier (vervolg)

Betaling

* U ontvangt na uw bevestiging van plaatsing een factuur.

* Deze bevat een uniek betalingskenmerk waarmee u de factuur kunt betalen

* Pas wanneer u heeft betaald, is uw inschrijving definitief.

Gegevens debiteur*

Ik betaal de factuur zelf (u hoeft verder niets in te vullen)

De factuur wordt betaald door (onderstaande alleen in te vullen indien de factuur door iemand anders dan uzelf of uw partner wordt betaald)

Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	Afdeling
Straat	Huisnummer
Postcode	Plaats
E-mail	
Eventueel referentie / opdrachtnummer	

Voorwaarden

*Hierbij ga ik akkoord met de algemene voorwaarden zoals vermeld op pag. 67 van deze studiegids.

Op al onze cursussen zijn de Algemene voorwaarden van toepassing, zoals vermeld op onze website www.erasmusacademie.nl. U gaat hiermee een financiële verplichting aan.

Handtekening*

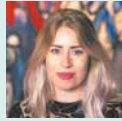
Stuur dit inschrijfformulier volledig ingevuld en ondertekend naar:

Hovo Rotterdam
Erasmus Universiteit Rotterdam
Kamer M6-19
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam

Voor meer informatie kunt u mailen naar: hovo@erasmusacademie.nl of bellen: 010-408 24 65 U kunt zich ook online aanmelden via: www.hovorotterdam.nl/inschrijven

De persoonsgegevens die via dit inschrijfformulier verkregen zijn, worden uitsluitend gebruikt ten behoeve van de deelnemersadministratie en -communicatie van Erasmus Academie. Erasmus Academie gaat vertrouwelijk met deze persoonsgegevens om, met inachtneming van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Wendy Jansen
programmamanager

Ad Hofstede
directeur Erasmus Academie BV

Klara Jindrova
programmacoördinator

Dave van Rutten
administrateur

Yvonne Benjamins
programmacoördinator

Eleni Koulouki
coördinator Bedrijfsvoering

Daan Metz
student-assistent

Contact

Bezoekadres

Erasmus Universiteit Rotterdam
Complex Woudestein
Burgemeester Oudlaan 50
Van der Goot building, kamer M6-19
3062 PA Rotterdam

Postadres

Erasmus Academie BV
afdeling Hovo Rotterdam
Postbus 1738, Kamer M6-19
3000 DR Rotterdam

Telefoon 010 408 2465

Web www.hovorotterdam.nl

E-mail hovo@erasmusacademie.nl

Openingstijden en telefonische bereikbaarheid

Hovo Bureau: maandag t/m donderdag van
9.30 tot 16.30 uur, vrijdag tot 15.00 uur

Telefonisch: maandag t/m donderdag van
9.30 tot 16.30 uur, vrijdag tot 15.00 uur.

Colofon

Teksten	Docenten, Wendy Jansen, Eleni Koulouki
Eindredactie	Wendy Jansen, Eleni Koulouki
Druk	DeBondt Grafimedia
Vormgeving	PanArt communicatie en mediadesign
Foto's	Ronald van den Heerik

Het auteursrecht van de programmaomschrijvingen in deze gids berust bij de betreffende docent(en) en Hovo Rotterdam. Het auteursrecht van de overige teksten in deze studiegids berust bij Hovo Rotterdam. Niet alle rechthebbenden van de illustraties konden worden achterhaald. Belanghebbenden worden verzocht contact op te nemen met Hovo Rotterdam. Aan de inhoud van deze studiegids kunnen geen rechten worden ontleend.

Erasmus Academie BV

Hovo Rotterdam

Erasmus Universiteit Rotterdam

Van der Goot-gebouw, kamer M6-19

Burgemeester Oudlaan 50

3062 PA Rotterdam

Postbus 1738

3000 DR Rotterdam

T +31 10 408 2465

E hovo@erasmusacademie.nl

www.hovorotterdam.nl

www.facebook.com/HovoRotterdam